

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 29 Απριλίου 2021 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αψοκάρδου Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Μαργαρίτα Κανάβα και Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή (δυνάμει της υπ'αριθμ. 985/2021 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου) Μέλη.

Για να εξετάσει την από 22.03.2021 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ 629/23-03-2021 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η προσφεύγουσα), που εδρεύει στην ..., επί της ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ...(...) (εφεξής η αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» (εφεξής «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στα ..., οδός ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή της η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί στο σύνολό της η υπ' αρ. ...Διακήρυξη άλλως να ακυρωθούν οι επιμέρους προσβαλλόμενοι όροι της.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 4.990,35 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 19/03/2021 πληρωμή στην Τράπεζα Πειραιώς και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), το οποίο και

Αριθμός απόφασης: 929/2021

υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης, ήτοι 998.069,54 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2.Επειδή με την υπ' αριθμ. ...διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε διεθνή δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την ενίσχυση τεχνικού προσωπικού των κτιριακών εγκαταστάσεων της Φ.Ε. ... (..., ...\ ...,...) & ΤΗΣ Φ.Ε. ... για δύο έτη, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας/τιμής, εκτιμώμενης αξίας 1.237.606,23€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3.Επειδή η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 10.02.2021 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 25-02-2021 με ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ ....

4.Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 22.03.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 25.02.2021 και η προσφεύγουσα, τεκμαίρεται ότι έλαβε γνώση στις 12-03-2021, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

6. Επειδή η προσφεύγουσα έχει, κατ'αρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής, ως ενδεχόμενα βλαπτόμενη, δεδομένου ότι στρέφεται κατά όρων της διακήρυξης ο οποίος, κατά τους ισχυρισμούς της, προσκρούει στο ενωσιακό δίκαιο και στον νόμο και καθιστά αδύνατη τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό στον οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει ή τη δυσχεραίνει ουσιωδώς, καθώς δηλώνει ότι: «*Η εταιρεία μας έχει έννομο*

Αριθμός απόφασης: 929/2021

συμφέρον για την άσκηση της παρούσας προδικαστικής προσφυγής, αφού είναι επιχείρηση που δραστηριοποιείται ενεργά στον τομέα της παροχής υπηρεσιών τεχνικών υπηρεσιών και ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στον επίδικο διαγωνισμό. Λόγω των μη νόμιμων όρων της Διακήρυξης που προσβάλλονται παρακάτω, η εταιρεία μας, η οποία έχει συμφέρον να της ανατεθεί η δημοπρατούμενη σύμβαση, εμποδίζεται να λάβει μέρος στον επίμαχο διαγωνισμό, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται σε κάθε χωριστό λόγο της παρούσας προσφυγής.».

7.Επειδή στις 30.03.2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες, ήτοι σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, μέσω της κεντρικής σελίδας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή η παρεμβαίνουσα την από 5-04-2021 και με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1960/2021 Παρέμβασή της με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ. Δοθέντος ότι σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν.4412/2016 και τα άρθρα 7-8 του ΠΔ 39/2017, η παρέμβαση ασκείται, ως η προσφυγή, στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και δη στην «Επικοινωνία», η εν λόγω παρέμβαση δεν έχει ασκηθεί παραδεκτως.

9.Επειδή με την με αριθμό 748/2021 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων και επί της υπό εξέταση προσφυγής.

10. Επειδή την 1η-04-2021 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε αυθημερόν στην προσφεύγουσα.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό κρίση προσφυγή της ισχυρίζεται αυτολεξεί ότι: «[...]*III. Λόγοι προσφυγής*

1. Μη νόμιμη διενέργεια περισσότερων χωριστών διαγωνισμών για

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Το ...δημοσίευσε στο διάστημα από 22 Φεβρουαρίου έως 3 Μαρτίου 2021 στο ΚΗΜΔΗΣ έντεκα (11) Διακηρύξεις με αντικείμενο την παροχή Υπηρεσιών Τεχνικού Προσωπικού και συγκεκριμένα τις εξής:

- Την υπ' αρ. 621/01/2021 Διακήρυξη: Φοιτητική Εστία ...(Διάρκεια 5 έτη, προϋπολογισμός: 969.745,80 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 2/4/2021)

- Την υπ' αρ. 621/02/2021 Διακήρυξη: Φοιτητική Εστία ...(Διάρκεια 5 έτη, προϋπολογισμός: 773.743,95 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 2/4/2021)

- Την υπ' αρ. 621/03/2021 Διακήρυξη: Φοιτητικές Εστίες ... (Διάρκεια 5 έτη, προϋπολογισμός: 995.328,26 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 12/4/2021)

- Την υπ' αρ. 621/04/2021 Διακήρυξη: Φοιτητική Εστία ...συμπ/νων και των εγκαταστάσεων της πρώην Σ.Ε. ...(Διάρκεια 3 έτη, προϋπολογισμός: 913.725,01 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 2/4/2021)

- Την υπ' αρ. ...Διακήρυξη: Φοιτητικές Εστίες Φ.Ε. ... (... , ... , ... , ...) και Φ.Ε. ... (Διάρκεια 2 έτη, προϋπολογισμός: 998.069,54 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 12/4/2021)

- Την υπ' αρ. 621/06/2021 Διακήρυξη: Φοιτητικές Εστίες ...(...- ...) (Διάρκεια 3 έτη, προϋπολογισμός 973.466,91 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 12/4/2021)

- Την υπ' αρ. ...Διακήρυξη: Δομή ...(Δ.Α.Α.) και Κεντρική Υπηρεσία ... (...& ..., ...) (Διάρκεια 5 έτη, προϋπολογισμός 770.609,68 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 13/4/2021)

- Την υπ' αρ. ...Διακήρυξη: Φοιτητικές Εστίες ... (Διάρκεια 5 έτη, προϋπολογισμός: 724.999,64 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 12/4/2021)

- Την υπ' αρ. 621/09/2021 Διακήρυξη: Φοιτητική Εστία Πανεπιστημίου ... (Διάρκεια 4 έτη, 992.500,00 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 2/4/2021)

- Την υπ' αρ. 621/10/2021 Διακήρυξη: Φοιτητική Εστία ...(Διάρκεια 5 έτη, προϋπολογισμός: 499.100,00 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 12/4/2021)

- Την υπ' αρ. 621/11/2021 Διακήρυξη: Φοιτητική Εστία ... (Διάρκεια 5 έτη, 794.475,85 € πλέον Φ.Π.Α., ημ/νία διενέργειας: 13/4/2021)

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Όπως προκύπτει, επομένως, από τα ανωτέρω το ...επέλεξε να μην εφαρμόσει το άρθρο 59 του ν. 4412/2016 και να μην προκηρύξει τη διαδικασία ανάθεσης μιας σύμβασης υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, δίνοντας το δικαίωμα στους υποψηφίους αναδόχους να υποβάλλουν προσφορά για ένα ή περισσότερα τμήματα. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν. 4412/2016, [...]

Αντίθετα, το ...προχώρησε σε κατάτμηση του αντικειμένου της σύμβασης προκηρύσσοντας 11 διακριτές διαγωνιστικές διαδικασίες, καθεμιά από τις οποίες έχει προϋπολογισμό μικρότερο του 1.000.000,00 ευρώ. Άμεση συνέπεια της κατάτμησης αυτής είναι η αποφυγή της υπαγωγής των συμβάσεων που θα συναφθούν σε προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 324 του ν. 4700/2020, κατά την οποία, «1. Στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και στις συμβάσεις αγοράς ακινήτων, που συνάπτονται από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τις δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας, πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

Η κατάτμηση αυτή συνιστά απαγορευμένη «τεχνητή κατάτμηση» ενός ενιαίου από τεχνική και οικονομική άποψη αντικειμένου δημόσιας σύμβασης, η οποία δεν δικαιολογείται από αντικειμενικά κριτήρια τεχνικής και οικονομικής φύσης και αποσκοπεί στην αποφυγή της εφαρμογής ενός αυστηρότερου νομοθετικού πλαισίου για την Αναθέτουσα Αρχή, το οποίο θα τύγχανε εφαρμογής αν ο διαγωνισμός διεξαγόταν για το σύνολο του συμβατικού αντικειμένου χωρίς τη μεσολάβηση της παράνομης κατάτμησης.

Με τον όρο «τεχνητή κατάτμηση» νοείται ο τεχνητός επιμερισμός μιας ενιαίας σύμβασης σε μικρότερες συμβάσεις, που ανατίθενται με χωριστές διαδικασίες, με τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4412/2016 (και ιδιαίτερα εκείνων που μεταφέρουν διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, η μη εφαρμογή των οποίων συνιστά ευθεία παραβίαση διατάξεων ενωσιακού δικαίου). Τα ως άνω ισχύουν και για την αποφυγή εφαρμογής αμιγώς εθνικών διατάξεων που συνέχονται με τον τομέα των δημοσίων

Αριθμός απόφασης: 929/2021

συμβάσεων, και οι οποίες, θα έπρεπε να τυγχάνουν εφαρμογής, βάσει της συνολικής εκτιμώμενης αξίας τους της καταμηθείσας σύμβασης.

Τέτοια διάταξη είναι η προαναφερθείσα διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 324 του ν. 4700/2020, η οποία καθιερώνει υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας για τις συμβάσεις υπηρεσιών με προϋπολογιζόμενη δαπάνη άνω του 1.000.000,00 ευρώ. Ως εκ τούτου απαγορεύεται ο «τεχνητός» επιμερισμός μίας σύμβασης σε μικρότερες ποσότητες ή μερικότερες κατηγορίες και στη συνέχεια η χωριστή διενέργεια περισσότερων αναθέσεων.

Σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 25 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. με θέμα: «Ζητήματα υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας σύμβασης σε περίπτωση υποδιαίρεσής της σε τμήματα. Εφαρμογή της παρέκκλισης του άρθρου 6 παρ. 10 ν. 4412/2016» (ΑΔΑ: ...), σημαντικές ενδείξεις για την ύπαρξη ενιαίου έργου/προμήθειας/υπηρεσίας και, κατ' επέκταση, της υποχρέωσης συνυπολογισμού της αξίας τους για την προκήρυξη είτε ενιαίου διαγωνισμού είτε περισσότερων αυτοτελών διαγωνισμών, με βάση τη συνολική εκτιμώμενη αξία τους, αποτελούν:

- η ομοιότητα των προκηρύξεων,
- η ταυτόχρονη έναρξη της διαδικασίας των επίμαχων συμβάσεων,
- η οικονομική και τεχνική λειτουργία του αποτελέσματος των εργασιών,
- οι εργασίες εξυπηρέτησης παρόμοιου σκοπού,
- οι εργασίες που διεξάγονται εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου,
- η ενότητα του γεωγραφικού πλαισίου εντός του οποίου κινήθηκαν οι

διαδικασίες των συμβάσεων.

Οι ανωτέρω περιστάσεις συντρέχουν εν προκειμένω, με αποτέλεσμα οι σχετικές Διακηρύξεις να είναι μη νόμιμες λόγω κατάτμησης του συνολικού αντικειμένου της ανάθεσης προς αποφυγή των διατάξεων περί της υποχρέωσης υποβολής της σύμβασης σε προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Για τους λόγους αυτούς, η προσβαλλόμενη Διακήρυξη είναι μη νόμιμη και πρέπει να ακυρωθεί. Σύμφωνα δε με το άρθρο 327 του ν. 4700/2020, «Αν δεν διενεργηθεί ο έλεγχος που προβλέπεται στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 324, η σύμβαση που συνάπτεται είναι άκυρη». Ως εκ τούτου, με έννομο συμφέρον προβάλλεται ο παρών λόγος ακύρωσης από την εταιρεία μας, η

Αριθμός απόφασης: 929/2021

οποία, σε περίπτωση που της κατακυρωθεί ο παρών διαγωνισμός, θα κληθεί να συνάψει σύμβαση η οποία θα είναι άκυρη.

2. Μη νόμιμη η απαίτηση για εμπειρία στις ζητούμενες υπηρεσίες αποκλειστικά σε κτήρια φοιτητικών εστιών

Στον όρο «2.2.6. Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: [...]

Περαιτέρω, στον όρο 2.2.9.2. με τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» προβλέπεται ότι [...]

Επιπρόσθετα, σε αίτημα οικονομικού φορέα για παροχή διευκρίνισης για την έννοια του όρου της Διακήρυξης: «παρόμοιες συμβάσεις με την παρούσα», η Αναθέτουσα Αρχή απάντησε ότι: «Ως παρόμοιες συμβάσεις με την παρούσα σε συνδυασμό και με τα αναφερόμενα στην παρ. 2.2.6.δ νοούνται οι 'συμβάσεις σε αντίστοιχα έργα ως προς την παροχή υπηρεσιών σε κτήρια με παρόμοια χρήση και απαιτήσεις όπως το κτήριο της παρούσας (κτήρια φοιτητικών εστιών εν λειτουργία που παρουσιάζουν ιδιαίτερες απαιτήσεις, δυσκολίες και προκλήσεις)'. Ως εκ τούτου για τη συνδρομή των απαιτήσεων της παρ. 2.2.6.α της διακήρυξης θα πρέπει να προσκομιστούν συμβάσεις στον πίνακα σε έργα Συντήρησης Φοιτητικών Εστιών συνολικού προϋπολογισμού τουλάχιστον ύφους 100% του προϋπολογισμού της σύμβασης πλέον ΦΠΑ».

Αν και οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς είναι καταρχήν ελεύθερες να διαμορφώνουν κατά την κρίση τους τους όρους μίας διακήρυξης και να καθορίζουν τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής βάσει των οποίων πιστοποιείται η τεχνική και επαγγελματική επάρκεια των διαγωνιζομένων, προκειμένου να τους επιτραπεί η συμμετοχή στο διαγωνισμό, λαμβάνοντας υπόψη τους τις εκάστοτε ανάγκες τους, καθώς και τη φύση και τις ιδιαιτερότητες της σύμβασης για την επιλογή της βέλτιστης προσφοράς, τα συγκεκριμένα κριτήρια, όμως, που τίθενται θα πρέπει να είναι πρόσφορα για τη διακρίβωση της καταλληλότητας των υποψηφίων. Τυχόν περιορισμοί στην πρόσβαση στο διαγωνισμό πρέπει να δικαιολογούνται από επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος και να αποδεικνύεται ότι ο σκοπός για τον οποίο θεσπίστηκαν δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί εξίσου αποτελεσματικά με λιγότερο περιοριστικό τρόπο για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού.

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Ως εκ τούτου, τα κριτήρια και τα μέσα απόδειξης της ελάχιστης απαιτούμενης τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων που επιλέγονται από τις αναθέτουσες αρχές πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να σχετίζονται με την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης και να μην άγουν σε υπέρμετρο περιορισμό του δικαιώματος πρόσβασης στον διαγωνισμό, ώστε να διασφαλίζεται η ανάπτυξη ανταγωνισμού και η επιλογή της βέλτιστης προσφοράς (ΕλΣυν Τμ. Μείζονος – Επταμελούς Σύμβασης 3372/2011, 3065/2014, VI Τμ. 2484/2012, 558/2014, 3392/2015, 1759, 3329/2015).

Επίσης, όπως έχει κριθεί θα πρέπει οι τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης και επιπλέον να μην θέτουν αδικαιολόγητα εμπόδια στην ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, υπό την έννοια ότι οφείλουν να αποφεύγουν διατάξεις που οδηγούν σε τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού με τη θέσπιση απαιτήσεων που ευνοούν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτές χαρακτηριστικών που διακρίνουν συνήθως τα προϊόντα/υπηρεσίες του τελευταίου, ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη ανταγωνισμού (βλ. απόφαση ΕλΣυν, Τμήμα VI 2402/2010), καθώς επίσης, και συμφώνως με την αρχή της διαφάνειας, να μην περιλαμβάνουν ορολογία, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε απροσδιοριστία, ούτε στοιχεία που μειώνουν τον ανταγωνισμό ή δημιουργούν διακρίσεις (ΑΕΠΠ 206/2017).

Όταν οι τεχνικές αυτές απαιτήσεις που θέτει μια Διακήρυξη είναι ιδιαίτεως εξειδικευμένες καταλήγουν να είναι «φωτογραφικές» και συνεπώς μη νόμιμες.

Οι εξαιρετικά ειδικές τεχνικές απαιτήσεις της Διακήρυξης δημιουργούν δυσμενή διάκριση εις βάρος των οικονομικών φορέων οι οποίοι έχουν την απαιτούμενη τεχνική εμπειρία σε αντίστοιχων απαιτήσεων, δυσκολιών και προκλήσεων συμβάσεις, οι οποίες, ωστόσο, δεν αφορούν φοιτητικές εστίες, όπως απαιτεί η επίμαχη διακήρυξη. Εξαιτίας, επομένως, του ανωτέρω όρου της προσβαλλόμενης Διακήρυξης, η εταιρεία μας, η οποία έχει πολύ μεγάλη εμπειρία σε έργα τεχνικής συντήρησης μεγάλης κλίμακας και προϋπολογισμού, όπως ενδεικτικά στις εγκαταστάσεις της ..., του Γενικού Νοσοκομείου ..., του ...«...-...-...», της ...κ.α. αδυνατεί να υποβάλει παραδεκτή συμμετοχή στον επίμαχο διαγωνισμό.

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Ο επίμαχος όρος της Διακήρυξης, επομένως, ο οποίος απαιτεί επί ποινή αποκλεισμού, εμπειρία αποκλειστικά σε έργα τεχνικής συντήρησης φοιτητικών εστιών, είναι μη νόμιμος και πρέπει να ακυρωθεί.

3. Μη νόμιμη η απαίτηση για κατοχή ISO για υπηρεσίες που δεν ζητούνται από την Διακήρυξη

Στον όρο 2.2.7 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» προβλέπεται, περαιτέρω, ότι τα απαιτούμενα επί ποινή αποκλεισμού πιστοποιητικά ISO (ISO 9001, 14001, OHSAS 18001 ή αντίστοιχο ISO 45001:2018) «πρέπει να είναι στο θεματικό πεδίο της Κατασκευής και Συντήρησης Οικοδομικών και Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων Πάσης Φύσεως καθώς και Συντήρηση Ανελκυστήρων».

Ωστόσο, η συντήρηση ανελκυστήρων απαιτεί ειδική άδεια, η οποία δεν αποτελεί εν προκειμένω προϋπόθεση συμμετοχής στον διαγωνισμό, ενώ σε κανένα σημείο του Παραρτήματος I «Αναλυτική Τεχνική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης» δεν απαιτείται η συντήρηση ανελκυστήρων από τον ανάδοχο. Επομένως, με την εν λόγω απαίτηση για κατοχή ISO στο πεδίο της συντήρησης ανελκυστήρων περιορίζεται ο κύκλος των προσώπων που μπορούν να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό σε εταιρείες με άδεια συντήρησης ανελκυστήρων και μάλιστα ενώ η συντήρηση ανελκυστήρων δεν αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης που θα συναφθεί.

Επισημαίνεται δε ότι δεν επιτρέπεται η στήριξη στις ικανότητες τρίτων για την κάλυψη του εν λόγω κριτηρίου του όρου 2.2.7, σύμφωνα με τον όρο 2.2.8. της Διακήρυξης, χωρίς να αιτιολογείται ειδικά ο λόγος της απαγόρευσης αυτής. Το γεγονός, επομένως, απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού - και χωρίς να παρέχεται σχετικά η δυνατότητα στήριξης σε ικανότητες τρίτων φορέων, σύμφωνα με τον όρο 2.2.8 - η κατοχή ISO στο πεδίο της συντήρησης ανελκυστήρων συνιστά περίπτωση τεχνητού περιορισμού του ανταγωνισμού και παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων, καθώς ευνοεί αδικαιολόγητα όσους οικονομικούς φορείς διαθέτουν το εν λόγω πρότυπο ISO κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης, παρ' ότι αυτό δεν έχει ειδική σχέση με το αντικείμενο του υπό ανάθεση έργου και δεν μπορεί να αποτελέσει κριτήριο αξιολόγησης της καταλληλότητας ενός οικονομικού φορέα να εκτελέσει με αποτελεσματικότητα το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης.

Αριθμός απόφασης: 929/2021

4. Μη νόμιμη η απαλλαγή τρίτων φορέων από την υποχρέωση υποβολής χωριστού ΕΕΕΣ

Στον όρο «2.2.6. Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: [...]

Περαιτέρω, στον όρο 2.2.9.2. με τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» προβλέπεται ότι [...] Ο όρος αυτός είναι μη νόμιμος, αφού όλοι οι τρίτοι οφείλουν να δηλώνουν ότι πληρούν τα κριτήρια επιλογής και ότι στο πρόσωπό τους δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού. Ευνοεί δε, μη νομίμως, εκείνους τους υποψήφιους που θα συνεργαστούν με τρίτους που στο πρόσωπό τους συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού και τούτο, σε βάρος της εταιρείας μας και των λοιπών εταιρειών, στο πρόσωπο των οποίων δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού.

Για τους λόγους αυτούς, συνεπώς, θα πρέπει να ακυρωθεί και ο όρος αυτός της διακήρυξης.

5. Μη νόμιμο κριτήριο βαθμολόγησης προσφορών

Στον όρο 2.3.2.1 της Διακήρυξης προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι:

[...] Στον όρο 2.3.2. της Διακήρυξης προβλέπεται, περαιτέρω, ότι: [...]

Σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4412/2016, [...]

Εν προκειμένω, ορίζεται ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ο μικρότερος λόγος της προσφερθείσας τιμής ως προς τη συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς (ήτοι αυτή στην οποία το Λ είναι ο μικρότερος αριθμός), με συντελεστή βαρύτητας της τεχνικής προσφοράς 70% και συντελεστή βαρύτητας της οικονομικής προσφοράς 30%.

Ο συντελεστής βαρύτητας 70% στην τεχνική προσφορά, πέραν του ότι δεν ακολουθεί καμία από τις προβλέψεις του νόμου, είναι ασυνήθιστα υψηλός και δεν αιτιολογείται από τη φύση και τις ανάγκες του υπό ανάθεση έργου, καθώς η αναγωγή σε βασικό κριτήριο ανάθεσης της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς δικαιολογείται σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις όπου το αντικείμενο της σύμβασης αφορά ειδικές εγκαταστάσεις με υψηλές απαιτήσεις (π.χ. data centers, νοσοκομεία, τράπεζες, αεροδρόμια). Εν προκειμένω, η υπό ανάθεση σύμβαση αφορά τεχνικές υπηρεσίες εγκαταστάσεων φοιτητικών εστιών και οι ανάγκες του έργου περιορίζονται κατά κύριο λόγο στην διάθεση του κατάλληλου τεχνικού προσωπικού μηχανικών, ηλεκτρολόγων, υδραυλικών, οικοδόμων. Πρόκειται για ένα έργο το οποίο δεν παρουσιάζει

Αριθμός απόφασης: 929/2021

ειδικές απαιτήσεις στην εκτέλεσή του ούτε ιδιαίτερη πολυπλοκότητα, με αποτέλεσμα η αναγωγή σε βασικού κριτηρίου ανάθεσης της σύμβασης της βαθμολόγησης της τεχνικής προσφοράς να ευνοεί υπέρμετρα όσους βαθμολογηθούν στην τεχνική προσφορά τους άνω του 100 βάσει κριτηρίων τα οποία είναι ούτως ή άλλως γενικά και τα οποία αξιολογούνται κατά την υποκειμενική κρίσης της αρμόδιας Επιτροπής, η οποία είναι δύσκολα ελέγξιμη, ενώ τα κριτήρια αυτά είναι μη επαληθεύσιμα, αφού δεν είναι αντικειμενικά ή πάντως είναι εξαιρετικά δυσχερώς επαληθεύσιμα.

Ας μην διαφύγει της προσοχής, ότι μεταξύ των στοιχείων που βαθμολογούνται στα κριτήρια A1 και B1 είναι και «κάθε άλλο στοιχείο που ο προσφέρων κρίνει σκόπιμο ότι πρέπει να παρουσιάσει ή να προτείνει κατά την κρίση του».

Έτσι, η θέσπιση συντελεστή βαρύτητας 70% στην βαθμολογία της προσφοράς δεν δικαιολογείται ούτε από τη φύση, ούτε από την ποσότητα, ούτε από το μέγεθος, τη σπουδαιότητα, την πολυπλοκότητα και τις εξειδικευμένες απαιτήσεις της προς ανάθεση σύμβασης. Αντιθέτως, ο συντελεστής βαρύτητας αυτός παραβιάζει τη γενική αρχή της αναλογικότητας που ορίζει κατά το κοινοτικό δίκαιο, ότι οι όροι αυτού δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου (βλ. ΕλΣυν 2590/2016, ΔΕΕ C-213/07, Μηχανική Α.Ε. σκ. 44-48 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, C-234/03 CONTSE και τη 2η αιτιολογική σκέψη της Οδηγίας 2004/18/EK).

Συνεπώς και για τους λόγους αυτούς, η κρινόμενη διακήρυξη είναι μη νόμιμη και ζητούμε να ακυρωθεί.

Ενόψει δε των αρχών της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφορών, πρέπει να ακυρωθεί η διακήρυξη στο σύνολό της (πρβλ. ΣΤΕ 1135/2010, ΕΑ 1089/2009, ΣΤΕ 2951-52/2004 επταμ. και απόφαση ΔΕΚ στην υπόθεση C448/2001, ENV AG κ.λπ., Συλλ. 2003, σελ. I-14527, σκέψεις 92-95) [...]].

13. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της ισχυρίζεται ότι: « [...]Απαραδέκτο προδικαστικής προσφυγής λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος.

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Κατά πάγια νομολογία, το θεσπιζόμενο με τον νόμο 4412/2016 σύστημα παροχής προστασίας κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης σκοπεί στην προστασία όσων ενδιαφέρονται να τους ανατεθούν οι ανωτέρω συμβάσεις, έναντι της βλάβης την οποία υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την παράβαση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής των κανόνων οι οποίοι καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί καθώς και τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο ανάδοχος. Επομένως, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά σχετικής διακήρυξης πρέπει προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί αυτήν με έννομο συμφέρον να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ'αυτόν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή του στο διαγωνισμό (ΕΑΣΤΕ 86/2018, 12-15/2018 Ολομ., 146- 148/2016 Ολομ., 129-131/2016 Ολομ., ΔΕΚ C-230/2002, *Grossman Air Services*).

Συνεπώς, ως επίκληση βλάβης νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο προβολή παραβάσεως διαφόρων διατάξεων οποιοδήποτε επιπέδου, αλλά η επίκληση και ανάδειξη των συγκεκριμένων και αρκούντως εξειδικευόμενων στοιχείων, που αφορούν τη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος, και ως εκ των οποίων είτε αποκλείεται είτε καθίσταται υπερβολικά δυσχερής η συμμετοχή του στο διαγωνισμό, είτε προδιαγράφεται (άρεσα ή έμμεσα) εις βάρος του το αποτέλεσμά του λόγω αδυναμίας του να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (ΕΑ ΣτΕ 86/2018, ΕΑ ΣτΕ 146- 8/2016, 965/2010, 1046/2009, 1149/2009). Όλα τα παραπάνω ισχύουν, όχι μόνον στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος να του ανατεθεί η σύμβαση εν τέλει δεν μετέσχε στον διαγωνισμό, αλλά και στην περίπτωση που ο τελευταίος μετάσχει στο διαγωνισμό με επιφύλαξη (ΕΑ ΣτΕ 353/2018, 146-148/2016 Ολομ., 16/2015, 718/2012, 616/2012).

Επειδή, περαιτέρω, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο και ατομικό /προσωπικό, με την έννοια ότι πρέπει να αφορά τον ενδιαφερόμενο

Αριθμός απόφασης: 929/2021

προσωπικά και όχι ένα γενικό κύκλο προσώπων. Κατά τη θεωρία και νομολογία, το έννομο συμφέρον θα πρέπει να είναι και άμεσο από την άποψη ότι το προβαλλόμενο προσωπικό συμφέρον πρέπει να συνδέεται αιτιωδώς με το πρόσωπο του προσφεύγοντος, χωρίς να παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου, και ενεστώς, δηλαδή να είναι υπαρκτό και όχι μελλοντικό (Π. Δαγτόγλου, Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2014). Πρέπει, επομένως, να υπάρχει συρροή των κάτωθι: α) η προσβαλλόμενη πράξη να έχει προκαλέσει βλάβη, υλική ή ηθική και β) να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλόμενης πράξης και της προβαλλόμενης βλάβης (ΣτΕ 7μ. 1898/2016), ήτοι μια ειδική έννομη σχέση του προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη (Σπ. Βλαχόπουλος, Όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας - το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα. 1998. σελ 199, Δ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, 2017, σελ. 745 επ.) άλλως να την υφίσταται υπό συγκεκριμένη ιδιότητα ως υποψηφίου στην οικεία διακήρυξη (ΣτΕ 880/2016 7μ. σκ. 13, 1844/2013 7μ. σκ. 15, 2973/1989), άλλως, ως ενδιαφερομένου μεν να συμμετάσχει σ' αυτήν, αλλά αποκλειόμενου δυνάμει ρήτρας της προκηρύξεως (ΣτΕ 4606/2012, 1982-1985, 1987/2011) και δεν αρκεί το γενικό δημόσιο ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την σύνομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΣτΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992, 7μ.). Περαιτέρω, δέον είναι το έννομο συμφέρον να είναι και ενεστώς, ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 1442/97 ΔΔικ 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής (παρ. ενδεικτικά ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕ Ολομ. 280/96 ΔΔικ 1996/844, ΔτΕ 416/2002λ 2239/2003, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας», ΔιοικΔ, 2010. τ. 4, σελ 846-7).

Σε κάθε περίπτωση, οι προβαλλόμενοι από τον προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί παράβασης νόμου, όσο σοβαροί και εάν είναι και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου που προβάλλεται, δεν μπορούν να θεμελιώσουν αυτοτελώς το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος, καθότι η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της προσφυγής και όχι στο παραδεκτό

Αριθμός απόφασης: 929/2021

αυτής (Δ. Πυργάκης, Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας. 2017).

Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή ή τον παρεμβαίνοντα, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (ΣΤΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003).

Στην προκειμένη περίπτωση η μόνη αναφορά που πραγματοποιεί η προσφεύγουσα σχετικά με το έννομο συμφέρον της περιορίζεται στα εξής: «Η εταιρεία μας έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση της παρούσας προδικαστικής προσφυγής, αφού είναι επιχείρηση που δραστηριοποιείται ενεργά στον τομέα της παροχής υπηρεσιών τεχνικών υπηρεσιών και ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στον επίδικο διαγωνισμό. Λόγω των μη νόμιμων όρων της Διακήρυξης που προσβάλλονται παρακάτω, η εταιρεία μας, η οποία έχει συμφέρον να της ανατεθεί η δημοπρατούμενη σύμβαση, εμποδίζεται να λάβει μέρος στον επίμαχο διαγωνισμό, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται σε κάθε χωριστό λόγο της παρούσας προσφυγής.».

Η αναφορά αυτή είναι τελείως αόριστη εφόσον, κατά τα ήδη εκτεθέντα, για να τεκμηριώσει η προσφεύγουσα το έννομο συμφέρον της, όφειλε αφενός να προβάλλει ότι καλύπτει τις λοιπές (μη αμφισβητούμενες με την προδικαστική προσφυγή) προϋποθέσεις συμμετοχής, κάτι που δεν πράττει, και αφετέρου να επικαλεσθεί συγκεκριμένα και αρκούντως εξειδικευόμενα στοιχεία, που αφορούν τη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος (ήτοι της ίδιας), και ως εκ των οποίων είτε αποκλείεται είτε καθίσταται υπερβολικά δυσχερής η συμμετοχή της στο διαγωνισμό, είτε προδιαγράφεται (άμεσα ή έμμεσα) εις βάρος της το αποτέλεσμα του λόγω αδυναμίας της να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, κάτι το οποίο, επίσης δεν πράττει, αφού δεν επικαλείται κανένα στοιχείο που αφορά τη δίκη της νομική ή πραγματική κατάσταση.

Επομένως η προδικαστική προσφυγή είναι συλλήβδην και στο σύνολό της απορριπτέα.

Απαράδεκτο, άλλως αβάσιμο προβαλλόμενων λόγων.

1ος λόγος προδικαστικής προσφυγής.

Με τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το Ίδρυμά μας δημοσίευσε στο διάστημα από 22 Φεβρουάριου

Αριθμός απόφασης: 929/2021

έως 3 Μαρτίου 2021 στο ΚΗΜΔΗΣ έντεκα (11) Διακηρύξεις με αντικείμενο την παροχή Υπηρεσιών Τεχνικού Προσωπικού τις οποίες αναφέρει και κατά συνέπεια προχώρησε σε κατάτμηση (sic!), άμεση συνέπεια της οποίας είναι η αποφυγή της υπαγωγής των συμβάσεων που θα συναφθούν σε προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 324 του ν. 4700/2020.

Ο λόγος αυτός είναι προεχόντως απορριπτέος ως απαράδεκτος αφού η προσφεύγουσα ούτε προβάλλει ότι εμποδίζεται ούτε εμποδίζεται να συμμετάσχει σε όλους τους προκηρυχθέντες διαγωνισμούς και ειδικώς στον επίμαχο κατά της διακήρυξής του οποίου ασκεί προδικαστική προσφυγή, λόγω της κατάτμησης.

Επομένως, σύμφωνα με την ως άνω νομολογία, ουδεμία βλάβη υφίσταται από την αποκαλούμενη «κατάτμηση», ούτε άλλωστε προβάλλει ότι υφίσταται. Ως εκ τούτου ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι άνευ άλλου τινός απορριπτέος ως απαραδέκτως προβαλλόμενος.

Επικουρικώς μόνο επισημαίνουμε ότι η προσφεύγουσα σφάλει και ως προς την έννοια της κατάτμησης όπως αυτή καθορίζεται από τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με τον όρο «τεχνητή κατάτμηση» νοείται ο τεχνητός επιμερισμός μιας ενιαίας σύμβασης σε μικρότερες συμβάσεις, που ανατίθενται με χωριστές διαδικασίες, με τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4412/2016 (και ιδιαίτερα εκείνων που μεταφέρουν διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, η μη εφαρμογή των οποίων συνιστά ευθεία παραβίαση διατάξεων ενωσιακού δικαίου). Η κατάτμηση αποσκοπεί ιδίως στην απευθείας ανάθεση των σχετικών συμβάσεων.

Εν προκειμένω, και στους έντεκα διαγωνισμούς που επικαλείται τι προσφεύγουσα, το Ίδρυμά μας έχει καταρτίσει διακηρύξεις οι οποίες διέπονται όλες από το ν. 4412/2016 στο σύνολό τους, ούσες μάλιστα άνω των ορίων των ενωσιακών Οδηγιών. Επομένως δεν συντρέχει καμία εξαίρεση ή μη εφαρμογή διατάξεων του ν. 4412/2016, εφόσον εφαρμόζονται ακριβώς οι ίδιες διατάξεις που θα εφαρμόζονταν αν δημοπρατούνταν οι συμβάσεις ως σύνολο (κάτι μη νόμιμο και ανέφικτο, όπως εκθέτουμε στη συνέχεια).

Η προσφεύγουσα, άλλωστε, κάνει λόγο όλως αορίστως για προσπάθεια αποφυγής της εφαρμογής ενός αυστηρότερου νομοθετικού πλαισίου για την Αναθέτουσα Αρχή, το οποίο θα τύγχανε εφαρμογής αν ο διαγωνισμός

Αριθμός απόφασης: 929/2021

διεξαγόταν για το σύνολο του συμβατικού αντικειμένου χωρίς τη μεσολάβηση της «παράνομης κατάτμησης», χωρίς καν να προσδιορίζει ποιο είναι αυτό. Η δε επίκληση της αποφυγής του ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αδιάφορη εν προκειμένω αφού η σχετική νομοθεσία δεν συνιστά νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό και κατά συνέπεια η προσφεύγουσα χωρίς έννομο συμφέρον επικαλείται τη δήθεν παράβασή του.

Προεχόντως, όμως, η δημοπράτηση των εν λόγω συμβάσεων επιβάλλεται από το προφανές γεγονός ότι πρόκειται για διαφορετικές εστίες, με διαφορετικά τεχνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά έκαστη (αριθμός φοιτητών, υπάρχουσα κατάσταση κτηρίων κοκ). Επομένως, το Ίδρυμά μας απολύτως νόμιμα προέβη στην ξεχωριστή δημοπράτησή τους, εφόσον δεν πρόκειται ούτε για ίδιο τεχνικό, ούτε για ίδιο οικονομικό αντικείμενο, όπως εντελώς ανακριβώς, αορίστως και αναποδείκτως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα.

Παγίως δε μέχρι σήμερα, οι ανάλογοι διαγωνισμοί για κάθε μία εστία διενεργούνται ξεχωριστά. Είναι, επομένως, και από ουσιαστικής απόψεως αβάσιμος ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής.

Με τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής της προσφυγής η προσφεύγουσα παραπονείται για την απαίτηση τεχνικής ικανότητας που έχει τεθεί στην διακήρυξη.

Στον όρο «2.2.6. Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: [...]

Περαιτέρω, στον όρο 2.2.9.2. με τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» προβλέπεται ότι [...] Όπως έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία (ΣτΕ 3719/2011, 1105/2010, Ε.Α. ΣτΕ 676/2011, 77/2011, 1140/2010, 1025/2010, 1024/2010, 691/2009, 434/2008 κ. ά.), η αναθέτουσα αρχή είναι, κατ' αρχήν, ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της διακηρύξεως ως προς το δημοπρατούμενο αντικείμενο, καθορίζοντας τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του και τις ανάγκες της υπηρεσίας από ποσοτική και ποιοτική άποψη. Η δε θέσπιση, με τη διακήρυξη, των προδιαγραφών που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού, εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό ή καθιστά ουσιαδώς δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν

Αριθμός απόφασης: 929/2021

διαγωνιζομένων, οι οποίοι δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, δεδομένου ότι από τη φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους απαραδέκτως αμφισβητείται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στον διαγωνισμό (ΣΤΕ ΕΑ 124/2015, 9/2015, 354/2014).

Στην προκειμένη περίπτωση, ο ως άνω όρος τεχνικής ικανότητας είναι απολύτως νόμιμος και εύλογος ως ευθέως συνδεδεμένος απόλυτα και αναντίρρητα με το τεχνικό αντικείμενο της σύμβασης.

Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι ο όρος αυτός είναι απολύτως σχετιζόμενος με το αντικείμενο της σύμβασης (κάτι που αρκεί για να θεμελιώσει τη νομιμότητά του), αλλά ότι «δημιουργεί διάκριση εις βάρος των οικονομικών φορέων οι οποίοι έχουν την απαιτούμενη τεχνική εμπειρία σε αντίστοιχων απαιτήσεων, δυσκολιών και προκλήσεων συμβάσεις, οι οποίες, ωστόσο, δεν αφορούν φοιτητικές εστίες, όπως απαιτεί η επίμαχη διακήρυξη.».

Εν πρώτοις παρατηρείται ότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας προβάλλονται απαραδέκτως διότι ουδόλως καταδεικνύει με ορισμένο και αρκούντως εξειδικευμένο τρόπο τη βλάβη που υφίσταται εκ της φερόμενης μη νομιμότητας των ως άνω απαιτήσεων τεχνικής- επαγγελματικής ικανότητας, σε βαθμό τέτοιον ώστε να είναι αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερής η υποβολή τικ προσφοράς της.

Επιπλέον, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν συγκεντρώνει την απαραίτητη εμπειρία, επ' ουδενί συνεπάγεται ότι ο όρος είναι παράνομος. Αντιθέτως είναι απολύτως αυτονόητο ότι οι υπό δημοπράτηση υπηρεσίες που προσφέρονται σε Φοιτητικές εστίες με συνεχή παρουσία φοιτητών και προσωπικού, δεν είναι ταυτόσημες, ούτε έστω συγκρίσιμες με υπηρεσίες που παρέχονται σε εταιρείες όπως οι εγκαταστάσεις της ...και της ...η σε νοσοκομεία όπως το Γ.Ν. ..., το ...«...», όπως ανακριβώς ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Πρόκειται για εγκαταστάσεις με απολύτως διαφορετικά λειτουργικά και τεχνικά χαρακτηριστικά καθώς και με εντελώς διαφορετικές συνθήκες παροχής της υπηρεσίας, που επ' ουδενί είναι συγκρίσιμα. Τονίζουμε, το προφανές: ότι η διαχείριση των τεχνικών αναγκών σε κτήρια όπως οι φοιτητικές εστίες που κατοικούνται από μεγάλο αριθμό φοιτητών (με τα φαινόμενα δυστυχώς συνήθων φθορών) δεν έχει καμία σχέση ούτε με τη λειτουργία, τον έλεγχο, τη συντήρηση και τις συνήθειες επισκευές των

Αριθμός απόφασης: 929/2021

ηλεκτρομηχανολογικών και οικοδομικών εγκαταστάσεων σε νοσοκομεία (ήτοι κτήρια με διαφορετικό Η/Μ εξοπλισμό και χωρίς απαιτήσεις ως προς το πράσινο του περιβάλλοντος γάρου), σε εγκαταστάσεις όπως της ...και της ... (εντελούς άσχετο τεχνικό αντικείμενο, ήτοι κτήρια που δεν έχουν χαρακτηριστικά κατοικίας, ούτε μαγειρεία ή εστιατόρια).

Επιπλέον τονίζεται ότι ο επίμαχος ισχυρισμός της προσφυγής προβάλλεται εντελώς αόριστα, αφού ουδόλως εκτίθενται ποιες άλλες εγκαταστάσεις θα απορούσαν να περιληφθούν ως εμπειρία, καίτοι δεν έχουν σχέση με το υπό δημοπράτηση αντικείμενο, αλλά τα συγκεκριμένα (μη αναφερόμενα στην προσφυγή) χαρακτηριστικά τους, τις καθιστούν παρόμοιες.

Συμπερασματικά το Ίδρυμά μας έπραξε το προφανές: αφού οι υπό δημοπράτηση υπηρεσίες αφορούν φοιτητικές εστίες, ζητάει εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών συντήρησης σε κτήρια με παρόμοια χρήση και απαιτήσεις (κτήρια φοιτητικών εστιών εν λειτουργία που παρουσιάζουν ιδιαίτερες απαιτήσεις, δυσκολίες και προκλήσεις). Η απαίτηση αυτή όχι μόνο κινείται εντός των ορίων της διακριτικής μας ευχέρειας, αλλά είναι απολύτως εύλογη και νόμιμη, χωρίς καν να είναι δυσανάλογη ούτε φωτογραφική, όπως απολύτως αόριστα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα χωρίς καν να προβάλλει ποιόν δήθεν φωτογραφίζουμε.

Είναι σαφές εν προκειμένω ότι η προσφεύγουσα επιχειρεί να διαμορφώσει τις απαιτήσεις του διαγωνισμού σύμφωνα με τα δικά της προσόντα. Καθ' ο μέρος, όμως, οι εν λόγω αιτιάσεις ανάγονται στον καθορισμό του αντικειμένου του νέου διαγωνισμού και του ζητούμενου εξοπλισμού είναι απαράδεκτες, διότι πλήττουν ευθέως την ανέλεγκτη σκοπιμότητα των επιλογών της αναθέτουσας αρχής, η οποία, έχει διακριτική ευχέρεια να διαμορφώνει τους όρους της διακήρυξης και τις τεχνικές προδιαγραφές, καθορίζοντας τις ανάγκες της από ποσοτική και ποιοτική άποψη (πρβλ. ΣτΕ 492,133/2012,1186/2011, 670/2009,965, 960,307/2007,1208,1076, 977/2006).

Επιπλέον και επικουρικούς, τίποτα δεν εμποδίζει την προσφεύγουσα να επικαλεστεί την τεχνική ικανότητα τρίτων, ώστε να ικανοποιήσει την επίμαχη απαίτηση (ad hoc Ε.Α. ΣτΕ 56/2020, σκέψη 15, in fine).

Με τα δεδομένα αυτά ο συγκεκριμένος λόγος προβάλλεται αβασίμως και πρέπει να απορριφθεί. Δεδομένου, δε, ότι Ή προσφεύγουσα συνομολογεί

Αριθμός απόφασης: 929/2021

ότι λόγω του επίμαχου όρου αδυνατεί να υποβάλει παραδεκτή συμμετοχή στον επίμαχο διαγωνισμό, άνευ εννόμου συμφέροντος πλήττει με την κρινομένη προδικαστική τους λοιπούς όρους της διακήρυξης TIC λοιπές απαντήσεις χρηματοοικονομικής επάρκειας που τάσσονται με το άρθρο 2.2.5, όπως την απαίτηση της περιπτώσεως γ' (πρβλ. Ε.Α. 975/2008, 634/2009, 1043/2009, 1291/2009, 538/2010, 314/2013 κ.ά.). Υπό τα δεδομένα δε αυτά, η αιτούσα θα διατηρούσε το έννομο συμφέρον της να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των λοιπών προϋποθέσεων "χρηματοοικονομικής επάρκειας, μόνον εάν ισχυριζόταν ότι επροτίθετο να μετάσχει στον διαγωνισμό στηριζόμενη στις ικανότητες άλλου οικονομικού φορέα [είτε συμπράττοντας με αυτόν για την από κοινού υποβολή αιτήσεως συμμετοχής, ως ένωση οικονομικών φορέων είτε επικαλούμενη τη δάνεια ικανότητά του], προκειμένου να καλύψει την επίμαχη απαίτηση της διακηρύξεως, κάτι που δεν πράττει (ad hoc Ε.Α. ΣτΕ 56/2020 σκ. 20).

Με τα δεδομένα αυτά, η αμφισβήτηση των λοιπών όρων της διακήρυξης είναι αλυσιτελής και απαράδεκτη, αφού η προσφεύγουσα έχει ήδη συνολολογήσει ότι δεν ικανοποιεί τους ως άνω όρους.

Επομένως επικουρικούς και μόνο θα αντικρούσουμε και τους λοιπούς λόγους της προσφυγής.

3ος λόγος της προδικαστικής προσφυγής.

Με τον τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η κατοχή ISO στο πεδίο της συντήρησης ανελκυστήρων συνιστά περίπτωση τεχνητού περιορισμού του ανταγωνισμού και παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων, καθώς ευνοεί αδικαιολόγητα όσους οικονομικούς φορείς διαθέτουν το εν λόγω πρότυπο ISO κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης, παρ' ότι αυτό δεν έχει ειδική σχέση με το αντικείμενο του υπό ανάθεση έργου και δεν μπορεί να αποτελέσει κριτήριο αξιολόγησης της καταλληλότητας ενός οικονομικού φορέα να εκτελέσει με αποτελεσματικότητα το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης.

Ο ισχυρισμός της προσφυγής είναι αβάσιμος επειδή η επέμβαση σε ηλεκτρολογικούς πίνακες των ανελκυστήρων περιλαμβάνεται στο τεχνικό αντικείμενο της Διακήρυξης, σε αντίθεση προς όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Έχει δε παρατηρηθεί από την εμπειρία παρελθουσών συμβάσεων αδυναμία των αναδοχών στον επίμαχο τομέα, κάτι που οδήγησε

Αριθμός απόφασης: 929/2021

την υπηρεσία μας στο να απαιτήσει ευλόγως το επίμαχο ISO που αποσκοπεί στην ορθή παροχή της Υπηρεσίας.

4ος λόγος της προδικαστικής προσφυγής.

Η προσφεύγουσα παραπονείται για τον όρο του άρθρου 2.2.9.2. με τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» κατά τον οποίοι [...]

Ο όρος αυτός που εφαρμόζεται σε όλους τους διαγωνιζομένους οριζοντίως (και κατά συνέπεια και στην προσφεύγουσα) αποσκοπεί στην απαλλαγή από περιττά γραφειοκρατικά εμπόδια των διαγωνιζομένων, αφού η απαλλαγή αφορά μόνο την ομάδα έργου. Ο όρος αυτός επ' ουδενί εμποδίζει την συμμετοχή της προσφεύγουσας στον διαγωνισμό, και κατά συνέπεια ο οικείος λόγος (που προβάλλεται κατά τρόπο πιθανολογικό και αόριστο) προβάλλεται άνευ εννόμου συμφέροντος.

5ος λόγος προδικαστικής πρόσφυγας.

Με τον πέμπτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα παραπονείται για την βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς με συντελεστή 70% έναντι 30% της οικονομικής προσφοράς.

Ο λόγος αυτός έχει κριθεί ως αβάσιμος με την απόφαση 56/2020 της Ε.Α. ΣΤΕ κατά την οποία (σκ. 12): «Εφ' όσον δε τα κριτήρια αυτά (καθώς και ο καθοριζόμενος συντελεστής βαρύτητας για την τεχνική και την οικονομική προσφορά) εφαρμόζονται κατά ενιαίο τρόπο για την αξιολόγηση των προσφορών όλων των διαγωνιζομένων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εκ μόνης της θεσπίσεως των εν λόγω κριτηρίων προδιαγράφεται εις βάρος της αιτούσας το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, υπό την έννοια ότι ευνοούν ειδικώς συγκεκριμένο διαγωνιζόμενο ή ότι καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή την εκ μέρους της υποβολή προσφοράς. Συνεπώς, η αιτούσα δεν θεμελιώνει το ειδικό έννομο συμφέρον που απαιτείται για την προσβολή των σχετικών όρων της διακηρύξεως.».

Επομένως και ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί για τον ως άνω λόγο.

Λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν την άμεση ολοκλήρωση των διαδικασιών.

Η Υπηρεσία μας τονίζει την αναγκαιότητα της άμεσης ολοκλήρωσης των επίμαχων διαδικασιών, η οποία επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος που συνάπτονται με το ευαίσθητο αντικείμενο των

Αριθμός απόφασης: 929/2021

συμβάσεων. Πρόκειται για παροχή υπηρεσιών σε φοιτητικές εστίες με διαμένοντες φοιτητές. Τα δε κτήρια χρήζουν συνεχών επεμβάσεων. Είναι πρόδηλο ότι οιαδήποτε καθυστέρηση των οικείων διαγωνιστικών διαδικασιών θα παρακωλήσει την ομαλή παροχή των οικείων υπηρεσιών σε ευαίσθητα από κοινωνικής - οικονομικής απόψεως άτομα, όπως οι φοιτητές που διαμένουν στις εν λόγω εστίες. Η αδυναμία λειτουργίας π.χ. του φωτισμού ή των ανελκυστήρων ή των συστημάτων ζεστού νερού χρήσης - Θέρμανσης και κλιματισμού σε φοιτητικές εστίες μειώνει την προστασία που οφείλει η Πολιτεία να παρέχει στους δικαιούχους και καθιστά λίαν προβληματικό την καθημερινό διαβίωση.

Είναι, επομένως, επιβεβλημένη για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος η απόρριψη της επίμαχης προδικαστικής προσφυγής [...].».

14. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι:

«1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

- α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,
- β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,
- γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης[...].4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν

Αριθμός απόφασης: 929/2021

διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους [...].».

15. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 78 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 75 και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς.

Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες.

Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.

Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 79, 80 και 81, αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2. του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα την αντικατάσταση φορέα για

Αριθμός απόφασης: 929/2021

τον οποίον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 και του άρθρου 74.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης [...]».

16. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 80 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους [...] 5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α', ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών[...].».

17. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν

Αριθμός απόφασης: 929/2021

είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωρισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη.

Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης [...]».

18. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το

Αριθμός απόφασης: 929/2021

άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

19. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 «Δικαίωμα άσκησης προσφυγής» του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

20.Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη προβλέπεται ότι:
«[...]1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης

Αντικείμενο της σύμβασης είναι η υπηρεσία ενίσχυσης τεχνικού προσωπικού των κτιριακών εγκαταστάσεων της Φ.Ε. ... (..., ... \ ...,...) & ΤΗΣ Φ.Ε. ... (NUTS EL 522) για δυο (2) έτη δηλαδή 24 μήνες.

Το αντικείμενο της παρούσας κατατάσσεται στους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): ..., ...

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 1.237.606,23€ (618.803,12€ ανά έτος συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 998.069,54€ συν ΦΠΑ 24%: 239.536,69 €)

Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε δυο χρόνια (24 μήνες) από την ημερομηνία υπογραφής της. Επιπλέον ορίζεται ότι το ένα (1) συμβατικό έτος αφορά δώδεκα (12) μήνες από την κατακύρωση της συμβάσης. Παραδείγματος χάριν εάν η σύμβαση κατακυρωθεί/υπογραφεί 1 Ιουλίου του 2021 ένα συμβατικό έτος θα έχει ολοκληρωθεί στις 31 Ιουνίου 2022.

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο παράρτημα Ι της παρούσας διακήρυξης.

Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας / τιμής [...]
2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Αριθμός απόφασης: 929/2021

α) να έχουν εκτελέσει (ήτοι να έχουν ολοκληρώσει και παραδώσει) αθροιστικά κατά την τελευταία τριετία (2018-2019-2020) έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών), συμβάσεις συντήρησης εγκαταστάσεων συνολικού προϋπολογισμού τουλάχιστον ύψους 100% του προϋπολογισμού της παρούσας πλέον Φ.Π.Α..

β) να διαθέτουν ειδικό λογισμικό πρόγραμμα συντηρήσεων στο οποίο να μπορούν αποδεδειγμένα να εισαχθούν όλα τα δεδομένα των κτιριακών εγκαταστάσεων της Φ.Ε. ... (... \ ...,...) & ΤΗΣ Φ.Ε. ... (τα δεδομένα θα αντληθούν από την Τεχνική Υπηρεσία του ... άλλα και μετά από επίσκεψη στους χώρους της εστίας) όπως είναι εμβαδό ανά όροφο, είδος, μήκος και πλάτος κουφωμάτων, είδος και χαρακτηριστικά των Η/Μ εγκαταστάσεων, πυροσβεστικά μέσα που υπάρχουν και συντηρούνται καθώς και φόρμα στην οποία θα μπορεί να γίνει καταγραφή των συντηρήσεων και των αιτημάτων για έκτακτες βλάβες που συμβαίνουν στο κτήριο. Η φόρμα αυτή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα on-line παρακολούθησης της καταγραφής των αιτημάτων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ... ενώ σε συνεργασία με τις υπηρεσίες θα μπορούν να προστίθενται νέα δεδομένα στο πρόγραμμα παρακολούθησης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να γίνει εφαρμογή για κινητά ενώ επιπλέον ο ανάδοχος θα πρέπει να μπορεί να φτιάξει QR Code για τον μηχανολογικό εξοπλισμό που συντηρεί ώστε να είναι εύκολο να βρεθούν τα χαρακτηριστικά κάθε μηχανήματος. Το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να κατατεθεί σε demo κατά το στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, από το οποίο θα πρέπει να αποδεικνύονται όλα τα ανωτέρω ζητούμενα χαρακτηριστικά του.

γ) Να απασχολούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ομάδα τουλάχιστον 9 ατόμων αποτελούμενη από 2 Μηχανολόγους Μηχανικούς Τ.Ε. ή Π.Ε., έναν ενεργειακό ελεγκτή Γ Τάξης, 2 Τεχνίτες Υδραυλικούς, 2 Τεχνίτες Ηλεκτρολόγους, 2 Εργάτες γενικών καθηκόντων.

δ) Να έχουν τουλάχιστον 3 βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης από αντίστοιχα έργα ως προς την παροχή υπηρεσιών συντήρησης σε κτήρια με παρόμοια χρήση και απαιτήσεις όπως το κτήριο της παρούσας (κτήρια φοιτητικών εστιών εν λειτουργία που παρουσιάζουν ιδιαίτερες απαιτήσεις, δυσκολίες και προκλήσεις). Αυτό θα αποδεικνύεται από τις βεβαιώσεις καθώς και από πίνακα επικυρωμένο από τον εκάστοτε κύριο του έργου όπου θα αναφέρεται

Αριθμός απόφασης: 929/2021

το ποσό της σύμβασης, το είδος καθώς και το αντικείμενο, που θα πρέπει να προκύπτει ότι είναι συντήρηση κτηρίων φοιτητικών εστιών.

ε) Ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει να έχει σχηματίσει πλήρη εικόνα για το κτήριο και τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του, το επίπεδο συντήρησης και τις απαιτήσεις που πιθανών θα προκόψουν. Αυτό αποδεικνύεται από Βεβαίωση της αναθέτουσας αρχής (...-Τμ. Προμηθειών) η οποία θα εκδίδεται μετά από την αυτοψία του υποψηφίου ανάδοχου, θα βεβαιώνει ότι έλαβε γνώση των τοπικών συνθηκών των κτιριακών εγκαταστάσεων της Φ.Ε. ... (Α',Β', Γ,Δ') & ΤΗΣ Φ.Ε. ... και θα εκδίδεται το αργότερο πέντε ημέρες πριν την λήξη υποβολής των προσφορών. 2.2.7

Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασά σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται, επί ποινή αποκλεισμού, με τα πρότυπα ή ισοδύναμα αυτών:

α) Πιστοποιητικό από ανεξάρτητο διαπιστευμένο φορέα για τη Διαχείριση της Ποιότητας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 9001, ISO 14001 και OHSAS 18001 ή αντίστοιχο ISO 45001:2018.

Τα παραπάνω πιστοποιητικά πρέπει να είναι στο θεματικό πεδίο της Κατασκευής και Συντήρησης Οικοδομικών και Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων Πάσης Φύσεως καθώς και Συντήρηση Ανελκυστήρων και να είναι σε ισχύ κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών και κατά την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών της παραγράφου 3.2 της παρούσης

2.2.8 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.

Ειδικά, όσον αφορά στα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που

Αριθμός απόφασης: 929/2021

ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο, εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες.

Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων.

2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς:

α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα IV το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1

Το ΕΕΕΣ μπορεί να υπογράφεται έως δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών

Σε όλες τις περιπτώσεις, όπου περισσότερα από ένα φυσικά πρόσωπα είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου ενός οικονομικού φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό, υποβάλλεται ένα Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο είναι δυνατό να φέρει μόνο την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα¹ ως προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.1 της παρούσας για το

Αριθμός απόφασης: 929/2021

σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης. 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα

Α. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας παραγράφου και κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παράγραφοι 2.2.5 και 2.2.8).

Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 2.2.3.1, 2.2.3.2 και 2.2.3.4 [...]. Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν α) Πίνακα όπου θα παρατίθεται παρόμοιες συμβάσεις με την παρούσα. Ο Πίνακας θα έχει την ακόλουθη μορφή :

α/α	Αποδέκτης	Περιγραφή	Διάρκεια	Τμήμα
1.				

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Σε περίπτωση που ο αποδέκτης είναι Δημόσιος Φορέας ως αποδεικτικό υποβάλλεται η βεβαίωση οριστικής παραλαβής. Σε κάθε άλλη περίπτωση ως στοιχείο τεκμηρίωσης υποβάλλονται τα αντίστοιχα παραστατικά ή υπεύθυνη δήλωση του αποδέκτη.

β) Demo του λογισμικού με αναλυτική τεχνική περιγραφή του.

γ) Πίνακα ομάδας έργου, όπου θα αναφέρονται και οι κρίσιμες ειδικότητες Για τυχόν μέλη που συνδέονται με τον οικονομικό φορέα με σχέσεις άλλες από εξαρτημένη εργασία, δεν απαιτείται η υποβολή ιδιαίτερου ΕΕΕΣ.

δ) Τις αναφερόμενες στο άρθρο 2.2.6 δ βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης.

ε) Βεβαίωση της αναθέτουσας αρχής (...-Τμ. Προμηθειών) η οποία θα εκδίδεται μετά από την αυτοψία του υποψηφίου ανάδοχου, θα βεβαιώνει ότι έλαβε γνώση των τοπικών συνθηκών των ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ Φ.Ε. ... {Α',Β', Γ',Δ') & ΤΗΣ Φ.Ε. ... και θα εκδίδεται το αργότερο πέντε ημέρες πριν την λήξη υποβολής των προσφορών. Β.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν α) Πιστοποιητικό από ανεξάρτητο διαπιστευμένο φορέα για τη Διαχείριση της Ποιότητας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 9001, ISO 14001 και OHSAS 18001 ή αντίστοιχο 150 45001:2018.

Το παραπάνω πιστοποιητικό πρέπει να είναι στο θεματικό πεδίο των Κατασκευής και Συντήρησης Οικοδομικών και Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων Πάσης Φύσεως καθώς και Συντήρηση Ανελκυστήρων και σε ισχύ κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών και κατά την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών της παραγράφου 3.2 της παρούσας [...].2.3

Κριτήρια Ανάθεσης

2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης

Κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κάτωθι κριτηρίων:

Λ^Α/Α		■ ■ ■ ■ ■
A.	ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	50%
A.1	Μεθοδολογία Υλοποίησης της Σύμβασης	40%

Αριθμός απόφασης: 929/2021

A.2	Διασφάλιση Ποιότητας κατά την Εκτέλεση της Σύμβασης	10%
B.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	50%
B.1	Οργάνωση, προσόντα και εμπειρία προσωπικού	40%
B.2	Διαδικασίες Διοίκησης κατά την εκτέλεση της Σύμβασης	10%
	ΣΥΝΟΛΟ	100%

> A.1 Μεθοδολογία Υλοποίησης της Σύμβασης

Η μεθοδολογία υλοποίησης προσδιορίζεται από την ορθότητα της αντίληψης του προσφέροντα για το αντικείμενο και τις απαιτήσεις της σύμβασης. Απαιτείται αναλυτική περιγραφή του τρόπου με τον οποίο ο προσφέρων σκοπεύει να τα προσεγγίσει. Ο προσφέρων θα πρέπει να περιγράψει με σαφήνεια τις επιλογές του και να παραθέσει τεκμηριωμένα τις μεθόδους που θα ακολουθήσει για την επιτυχή υλοποίηση της σύμβασης. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί:

- Στην κατανόηση των απαιτήσεων του αντικειμένου της σύμβασης.
- Στην επιτυχή επισήμανση προβλημάτων κατά την υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης και στη διαμόρφωση κατάλληλων προτάσεων για την επίλυση τους.
- Στην επαρκή ανάλυση και εξειδίκευση της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας της μεθοδολογίας υλοποίησης και των απαραίτητων εργαλείων υποστήριξης της εφαρμογής της.
- Στον αποτελεσματικό προσδιορισμό - τεκμηρίωση των παραγόντων επιτυχίας και εναλλακτικούς τρόπους διασφάλισης.
- Στην ορθολογική ανάλυση του αντικειμένου σε ενότητες εργασιών
- Κάλυψη έκτακτων περιστατικών
- Κάθε άλλο στοιχείο, που ο προσφέρων κρίνει σκόπιμο ότι πρέπει να παρουσιάσει ή να προτείνει κατά την κρίση του για την υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης.

> A.2 Διασφάλιση Ποιότητας κατά την Εκτέλεση της Σύμβασης

Ο προσφέρων πρέπει να παρουσιάσει τεκμηριωμένες διαδικασίες - οδηγίες - σχεδιάσμα για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, για την ασφάλεια και υγιεινή των εργαζομένων, την εκπαίδευση, την προστασία του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των

Αριθμός απόφασης: 929/2021

εργασιών. Τα στοιχεία που θα παρατεθούν πρέπει να είναι συμβατά με τα διεθνή συστήματα προτύπων και προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες συνθήκες της παρούσας σύμβασης. Εγχειρίδια, οδηγίες διαδικασίες που είναι γενικές και μη προσαρμοσμένες στην παρούσα σύμβαση θα αξιολογούνται ως μη αποδεκτά.

> B.1 Οργάνωση, προσόντα και εμπειρία προσωπικού Ο προσφέρων υποβάλλει στοιχεία που παραπέμπουν:

- Στην ποιοτική και ποσοτική σύνθεση της ομάδας στην οποία θα ανατεθεί να εκτελέσει το συμβατικό αντικείμενο.

- Το πλήθος των εργαζομένων που θα απασχοληθούν

- Την εμπειρία, τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των εργαζομένων

- Κάθε άλλο στοιχείο, που ο προσφέρων κρίνει σκόπιμο ότι πρέπει να παρουσιάσει ή να προτείνει κατά την κρίση του με σκοπό την εξασφάλιση της ποιότητας των ζητούμενων υπηρεσιών στις εγκαταστάσεις της Φ.Ε. ... (Α', Β' Γ', Δ' & ΤΗΣ Φ.Ε. ...

> B.2 Διαδικασίες Διοίκησης

Ο προσφέρων πρέπει να παραθέσει στοιχεία σχετικά :

- Με το μοντέλο οργάνωσης της παροχής του συμβατικού αντικειμένου,

- Το οργανόγραμμα με έμφαση στην επάρκεια και σαφήνεια στην κατανομή αρμοδιοτήτων της ομάδας εκτέλεσης.

- Τον αποτελεσματικό τρόπο επικοινωνίας με την Αναθέτουσα Αρχή κατά την εκτέλεση της σύμβασης.

- Κάθε άλλο στοιχείο, που ο προσφέρων κρίνει σκόπιμο ότι πρέπει να παρουσιάσει ή να προτείνει κατά την κρίση του.

Σημείωση : Θα ληφθεί ιδιαίτερα θετικά κατά την αξιολόγηση η σαφής αντιστοίχιση των παραγράφων της τεχνικής προσφοράς με τα κριτήρια αξιολόγησης.

2.3.2 Βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών

Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 150 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς.

Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων.

Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο :

$$\Sigma.Β.Τ.Π. = ((0,40 \times \text{ΒΑΘΜΟΣ Α.1}) + (0,10 \times \text{ΒΑΘΜΟΣ Α.2}) \blacklozenge (0,40 \times \text{ΒΑΘΜΟΣ Β.1}) + (0,10 \times \text{ΒΑΘΜΟΣ Β.2}))$$

Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς.

Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει τον μικρότερο λόγο της προσφερθείσας τιμής προς τη συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς (ήτοι αυτή στην οποία το Λ είναι ο μικρότερος αριθμός), σύμφωνα με τον τύπο που ακολουθεί

$$\Lambda = \frac{0,3 \times (\text{ΤΙΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΜΗ Φ.Π.Α.})}{0,7 \times \Sigma.Β.Τ.Π.}$$

[...] ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Αναλυτική Τεχνική Περιγραφή φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης

Το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης αφορά αποκλειστικά την : «Ενίσχυση του τεχνικού προσωπικού λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων της Φοιτητικής Εστίας ...».

Αντικείμενο της παρούσας είναι η καλή λειτουργία, ο έλεγχος, η συνήθης συντήρηση και οι συνήθεις επισκευές των ηλεκτρομηχανολογικών και οικοδομικών εγκαταστάσεων στα συγκροτήματα των Α', Β', Γ', Δ' Φ.Ε. ... και Φ.Ε. ..., του ...σύμφωνα με το Νόμο.

Τα υλικά και ανταλλακτικά που συμπεριλαμβάνονται στη δημόσια σύμβαση είναι αυτά του με σαφήνεια περιγράφονται στην Τεχνική Περιγραφή (συντομογραφία ΤΠ) και στην Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (συντομογραφία ΤΣΥ) συμπεριλαμβανομένων των αναλώσιμων-μικροϋλικών που φέρουν οι τεχνίτες στον συνήθη εξοπλισμό τους (κομπρεσέρ, τρυπάνι, δίσκο κοπής μετάλλων, τεφλόν, σφικτήρες, μονωτικές ταινίες κτλ).

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Αναλυτικότερα:

Θα λειτουργήσουν όλα τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις εγκαταστάσεων στα συγκροτήματα των Λ', Β', Γ', Δ' Φ.Ε. ... και Φ.Ε. ..., και περιλαμβάνεται η επίβλεψη λειτουργίας, η συντήρηση και η επισκευή (αποκατάσταση βλαβών) των κάτωθι εγκαταστάσεων που τα εξυπηρετούν

1. Εγκατάσταση ψύξης και θέρμανσης
2. Εγκατάσταση κρύου και ζεστού νερού χρήσεως
3. Εγκατάσταση αποχέτευσης μέχρι του κεντρικού δικτύου της ....
4. Εγκατάσταση ασθενών ρευμάτων.
5. Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις φωτισμού, κίνησης και υποσταθμών
6. Εγκατάσταση πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης (μόνιμες εγκαταστάσεις και κινητά μέσα)
7. Εγκαταστάσεις και Μηχανήματα Μαγειρείου και εγκαταστάσεις - μηχανήματα Ψυκτικών θαλάμων
8. Εγκαταστάσεις Λεβητοστασίων- Μηχανοστασίων.
9. Σιδηροκατασκευές, αλουμινοκατασκευές. Ξυλουργικές κατασκευές/ εγκαταστάσεις, Χρωματισμοί, επισκευή-συντήρηση υγρομονώσεων δωματίων, επισκευές επιστρώσεων τοίχων και δαπέδων κάθε υλικού επίστρωσης και γενικές επισκευές-αποκατάσταση και συντήρηση των οικοδομικών στοιχείων.
10. Συντήρηση περιβάλλοντος χώρου, κοπή χόρτων, παρτέρια, περιποίηση θάμνων, καθαρισμός, κλάδεμα κ.λ.π.
11. Επισκευή και αντικατάσταση κλειδαριών παντός τύπου. Ο ανάδοχος υποχρεούται να αντικαθιστά και να επισκευάζει (όπου απαιτείται σύμφωνα με τις υποδείξεις των ΦΕ), με δαπάνες του και με τη χρήση έμπειρου προσωπικού τις κλειδαριές κάθε είδους θυρών των δωματίων με ποσοστό αντικατάστασης κλειδαριών που δεν θα ξεπερνά το 20% του αριθμού δωματίων κατ' έτος. Η εργασία αυτή θα εκτελείται χωρίς πρόσθετη αμοιβή.
12. Οι ετήσιες τακτικές συντηρήσεις όλων των αντιστοίχων Υ/Σ ΜΤ-ΧΤ, των μηχανημάτων ψύξης και θέρμανσης.
13. Συντήρηση κουφωμάτων αλουμινίου και ξύλου (περιλαμβανομένων μηχανισμών ανάκλησης, ασφάλισης και απασφάλισης).

Ο όρος «Καλή λειτουργία, έλεγχος και συνήθης συντήρηση» στην παρούσα περιλαμβάνει την έναρξη/παύση λειτουργίας, την παρακολούθηση,

Αριθμός απόφασης: 929/2021

τις ρυθμίσεις χρονοδιακοπών, θερμοστατών, προγραμμάτων θερινής/χειμερινής λειτουργίας και γενικότερα την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού της Εστίας, σύμφωνα και με τις ανάγκες των χρηστών.

Ο όρος «Συνήθης Συντήρηση» στη παρούσα περιλαμβάνει:

> Τον έλεγχο και την προληπτική συντήρηση για την εξασφάλιση της συνεχούς και καλής λειτουργίας του Εξοπλισμού.

> Την πραγματοποίηση των απαραίτητων διορθώσεων, βελτιώσεων και την αποκατάσταση βλαβών, προκειμένου να λειτουργούν κανονικά οι εγκαταστάσεις.

> Την αντικατάσταση οποιοσδήποτε ανταλλακτικού που οφείλεται σε φυσιολογική φθορά και αναλώσιμου υλικού που απαιτείται για την καλή λειτουργία των εγκαταστάσεων.

> Την εκτέλεση οποιοσδήποτε οικοδομικής μικρο-εργασίας απαιτείται ώστε να διατηρείται σε άριστη κατάσταση το κτίριο ως η αρχική.

> Τη συντήρηση πρασίνου περιβάλλοντος χώρου.

Επισημαίνεται ότι πέραν των Οικοδομικών εργασιών που περιλαμβάνονται στην παρούσα και στην ΤΣΥ, στις υποχρεώσεις του αναδόχου πέρα από την ομαλή λειτουργία περιλαμβάνονται και οι οικοδομικές εργασίες που αφορούν τις εγκαταστάσεις όπως η απόξεση σκουριάς και αποκατάσταση, ομοιομορφία χρωματισμών των εγκαταστάσεων και εν γένει όλες οι οικοδομικές εργασίες που απαιτούνται στις εγκαταστάσεις για την ομαλή λειτουργία και ευπρεπή εμφάνισή τους.

Οι εργασίες του προσωπικού θα γίνονται με την εξής προτεραιότητα

1. Έλεγχος και ασφαλής λειτουργία των εγκαταστάσεων
2. Εντοπισμός προβλημάτων
3. Αποκατάσταση προβλημάτων
4. Η οικονομική λειτουργία των εγκαταστάσεων

Οι παραπάνω εργασίες θα γίνονται από το προσωπικό (στα πλαίσια του γνωστικού τους αντικειμένου) που θα διαθέσει ο ανάδοχος και από το μόνιμο προσωπικό (υπάλληλοι των Εστιών) συντήρησης των Εστιών, σύμφωνα με τις δυνατότητες των Μονάδων και τις εντολές της ΔΕΜΤΥ/... [....]ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II- Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων

ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Αντικείμενο της παρούσας δημόσιας σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών για τον καθημερινό έλεγχο, τη λειτουργία, τη συντήρηση και τις συνήθεις επισκευές των πόσης φύσεως ηλεκτρομηχανολογικών και οικοδομικών εγκαταστάσεων στα συγκροτήματα Α', Β', Γ', Δ' Φ.Ε. ... και Φ.Ε. ... σύμφωνα με τους κανόνες της Τέχνης και της Τεχνικής και τις νομοθετημένες προδιαγραφές [...] Οι ανωτέρω εργασίες αφορούν την ταυτόχρονη λειτουργία όλων των κτιρίων και των εγκαταστάσεων στα συγκροτήματα των Α', Β', Γ', Δ' Φ.Ε. ... και Φ.Ε. ..., και σε αυτές περιλαμβάνεται η επίβλεψη και ο έλεγχος για την καλή και ορθή λειτουργία, η συντήρηση και η επισκευή (αποκατάσταση βλαβών) των κάτωθι εγκαταστάσεων που τα εξυπηρετούν.

Ήτοι:

1. Εγκατάσταση ψύξης και θέρμανσης
2. Εγκατάσταση κρύου και ζεστού νερού χρήσεως
3. Εγκατάσταση αποχέτευσης μέχρι του κεντρικού δικτύου της ....
4. Εγκατάσταση ασθενών ρευμάτων
5. Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις φωτισμού, κίνησης και υποσταθμών
6. Εγκατάσταση πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης (μόνιμες εγκαταστάσεις και κινητά μέσα)
7. Εγκαταστάσεις και Μηχανήματα Μαγειρείου κα. εγκαταστάσεις - μηχανήματα Ψυκτικών θαλάμων.
8. Εγκαταστάσεις Λεβητοστασίων - Μηχανοστασίων.
9. Σιδηροκατασκευές, αλουμινοκατασκευές, Ξυλουργικές κατασκευές/εγκαταστάσεις, Χρωματισμοί, επισκευή-συντήρηση υγραμονώσεων δωματίων, επισκευές επιστρώσεων τοίχων και δαπέδων κάθε υλικού επίστρωσης και γενικές επισκευές-αποκατάσταση και συντήρηση των οικοδομικών στοιχείων.
10. Συντήρηση περιβάλλοντος χώρου, κοπή χόρτων, παρτέρια, περιποίηση θάμνων, καθαρισμός, κλάδεμα κ.λ.π.
11. Επισκευή και αντικατάσταση κλειδαριών παντός τύπου. Ο ανάδοχος υποχρεούται να αντικαθιστά και να επισκευάζει (όπου απαιτείται σύμφωνα με τις υποδείξεις της ΦΕ), με δαπάνες του και με τη χρήση έμπειρου προσωπικού τις κλειδαριές κάθε είδους θυρών των δωματίων. Η εργασία αυτή θα εκτελείται χωρίς πρόσθετη αμοιβή.

Αριθμός απόφασης: 929/2021

12. Οι ετήσιες συντηρήσεις όλων των αντίστοιχων Υ/Σ ΜΤ-ΧΤ, των μηχανημάτων ψύξης και θέρμανσης.

13. Συντήρηση κουφωμάτων αλουμινίου και ξύλου (περιλαμβανομένων μηχανισμών ανάκλισης, ασφάλισης και απασφάλισης).

Όλες οι παραπάνω εργασίες θα πραγματοποιούνται από το προσωπικό του αναδόχου. πλην αυτών που προβλέπονται για τις έκτακτες βλάβες και εκτός ωραρίου που αναφέρονται παρακάτω. Οι τεχνίτες που θα απασχολούνται στις έκτακτες βλάβες μπορεί να είναι εξωτερικό συνεργείο το οποίο θα έχει τα προσόντα που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκτέλεση της εργασίας.

Το προσωπικό του αναδόχου, το οποίο θα είναι αποκλειστικής απασχόλησης στην υπηρεσία στο προβλεπόμενο ωράριο και θα είναι απαραίτητα της εγκρίσεως της ΔΕΜ & ΤΥ μετά την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών, θα αποτελείται υποχρεωτικά από τους εξής:

Α) Υπεύθυνος Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος Μηχανικός [...]

Β) Τεχνίτης ηλεκτρολόγος [...]

Γ) Τεχνίτης υδραυλικός [...]

Δ) Τεχνίτες οικοδόμοι ειδικοτήτων ως παρακάτω: ήτοι αλουμινοκατασκευών και σιδηροκατασκευών, Ξυλουργικών, Χρωματισμών, Επιστρώσεων και Γενικών Οικοδομικών εργασιών (για εργασίες μικρής κλίμακας και μερεμέτια) [...].».

21.Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η αναθέτουσα αρχή είναι καταρχήν ελεύθερη - να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της διακήρυξης για την ανάθεση της σύμβασης προμήθειας, καθορίζοντας τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις ανάγκες της και την σκοπιμότητα χρήσης των υπό προμήθεια προϊόντων, η δε θέσπιση, με την διακήρυξη, των προδιαγραφών που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στον διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή σ' αυτόν τινών διαγωνιζομένων, των οποίων τα προϊόντα δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, δεδομένου ότι από την φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους εν γένει απαραδέκτως αμφισβητείται από τον

Αριθμός απόφασης: 929/2021

προτιθέμενο να μετάσχει στον διαγωνισμό. Ελέγχονται, όμως, και στην περίπτωση αυτή, οι τεχνικές προδιαγραφές από της απόψεως της τηρήσεως της τήρησης του εγχώριου κι ενωσιακού δικαίου και περαιτέρω της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣΤΕ. 9/2015 (ΑΣΦ), Ε.Α. 415/2014, 354/2014, 257/2010 κ.ά.).

22. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

23. Επειδή, εξάλλου, συνιστά ενωσιακή αρχή του δικαίου δημοσίων συμβάσεων, η αποφυγή κάθε ανοικτής ή και συγκεκαλυμμένης διάκρισης και περιορισμού της ελευθερίας ισότιμης συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων εις βάρος ομάδας προμηθευτών ή έστω και μεμονωμένου προμηθευτή (πρβλ. ενδεικτικά ΔΕΕ, Απόφαση της 5^{ης} Δεκεμβρίου 1989, C-3/88, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, Συλλογή 1989, σ. 4035, σκ. 8 και Απόφαση της 3ης Ιουνίου 1992, C-360/89 *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, Συλλογή I-1992, σ. 3401, σκ. 11). Ως εκ τούτου, το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής επάρκειας πρέπει να είναι συνδεδεμένο και ανάλογο προς το αντικείμενο της σύμβασης. Επομένως, το κατώτατο όριο της τεχνικής καταλληλότητας, πρέπει να συνίσταται στα αναγκαία και κατάλληλα εκείνα χαρακτηριστικά, για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτό (βλ. ΕΑΑΔΗΣΥ, Κατευθυντήρια Οδηγία 13). Τα παραπάνω προκύπτουν και από την αρχή αναλογικότητας και της σχετικότητας των κριτηρίων επιλογής για την ανάθεση της σύμβασης με το αντικείμενο της σύμβασης, σε αντιστοιχία και με όσα σχετικώς ορίζει –ως άνω- το άρ. 75 παρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθ. 18 παρ. 1 και 253 ν.

Αριθμός απόφασης: 929/2021

4412/2016 (βλ. και A.S. Graelis, *Public Procurement and the EU Competition Rules* (Hart 2015, 2^η εκδ.) 6.II.A.vii)

24. Επειδή, κατά την επιλογή σε επίπεδο κατάρτισης διακήρυξης των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να προτιμά κριτήρια επιλογής που της επιτρέπουν να καθορίσει κατά πόσον ένας προσφέρων έχει την απαιτούμενη ικανότητα για τη συγκεκριμένη σύμβαση παρά τις γενικές ικανότητες των προσφερόντων (βλ. ειδικά την παρ. 4.1 του «*Ευρωπαϊκού Κώδικα βέλτιστων πρακτικών που διευκολύνει την πρόσβαση των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις*» καθώς και την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ με θέμα «*Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας*»).

25. Επειδή την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διέπει η αρχή του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, ο οποίος και μόνον αυτός, διασφαλίζει την προστασία των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, επιτρέποντας τη προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με τους βέλτιστους ποιοτικά και οικονομικά όρους. Η εν λόγω θεμελιώδης αρχή ισχύει, τόσο στο επίπεδο της αναθέτουσας αρχής, όσο και μεταξύ των συμμετεχόντων (σε δημόσιο διαγωνισμό) οικονομικών φορέων (ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, C-549/10 κλπ). Υπό το πρίσμα της αρχής του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, τα κριτήρια επιλογής που θέτει η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, ακόμη και αν καταρχήν παρίστανται ως θεμιτά, δε θα πρέπει να διατυπώνονται με τρόπο τέτοιο, ώστε να αποκλείουν υποψηφίους αναδόχους, οι οποίοι διαθέτουν την απαιτούμενη ικανότητα και οι οποίοι, υπό άλλες ενδεχομένως προϋποθέσεις, θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στη διαδικασία, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτόν τον ανταγωνισμό.

26. Επειδή τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής διαμορφώνονται με γνώμονα τις αρχές της αναλογικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διοίκησης στα πλαίσια του ελεύθερου και αποτελεσματικού ανταγωνισμού (βλ. και A.S. Graelis, *Public Procurement and the EU Competition Rules* (Hart 2015, 2^η εκδ.) 6.II.A.vii) και κρίνονται με βάση την συγκεκριμένη υπό ανάθεση σύμβαση και όχι *in abstracto* (βλ.κατ' αναλογία Δ. Ράικο, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 410 επ.).

27. Επειδή, η αρχή της αναλογικότητας, αποτελεί γενική αρχή του ενωσιακού δικαίου, σύμφωνα με την οποία, κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει

Αριθμός απόφασης: 929/2021

να είναι συγχρόνως αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. (ΔΕΕ, Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, Impresa Edilux Srl, σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C213/07, Μηχανική Α.Ε, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, Serrantoni και Consorzio stabile edili, σκέψη 33, ΔΕΕ,).

28.Επειδή, περαιτέρω, από τα εθνικά δικαστήρια έχει κριθεί ότι τα προσόντα που σχετίζονται με την οικονομική επάρκεια και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες πρέπει να είναι συναφή ποσοτικά και ποιοτικά με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και ανάλογα με το σκοπό της, αλλά και να είναι πρόσφορα να οδηγήσουν σε διακρίβωση της ικανότητας των υποψηφίων (βλ. ΣτΕ ΕπΑν 660/2002, 528/2002, 990/2003). Δεν ασκεί δε έννομη επιρροή η δυνατότητα του υποψηφίου να καλύψει τις σχετικές απαιτήσεις στηριζόμενος στις ικανότητες άλλων φορέων (άρθρο 78 ν. 4412/2016) ή συμμετέχοντας σε ένωση οικονομικών φορέων (άρθρο 19 παρ. 2 ν. 4412/2016), καθόσον τούτο συνιστά δικαίωμα των ίδιων των υποψηφίων που κατοχυρώνεται σε όλους τους διαγωνισμούς και όχι βάση υπέρ της αναθέτουσας αρχής για την εισαγωγή όρων καταλληλότητας που δεν δικαιολογούνται ευλόγως από το αντικείμενο της σύμβασης καθ' εαυτό (βλ. Ελ. Συν Ε' Κλιμάκιο 151/2018, και σχετικά με τη σύνδεση των κριτηρίων επιλογής με το αντικείμενο της σύμβασης βλ. C-76/16, σκ.33, C -218/11 σκ.29, Ελ.Συν Ε Κλιμάκιο 116/2018, 212/2017, 237/2017 κ.α).

29. Επειδή, σύμφωνα με τη γραμματική διατύπωση των διατάξεων του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι, οι αναθέτουσες αρχές, πριν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, δύνανται να ελέγχουν την «ικανότητα» των οικονομικών φορέων για την εκτέλεση της σύμβασης, εισάγοντας στη διακήρυξη τα περιοριστικώς αναφερομένα στην εν λόγω διάταξη κριτήρια επιλογής αυτών, ήτοι σε σχέση με: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Επισημαίνεται ότι όλα τα κριτήρια επιλογής είναι προαιρετικά και τίθενται στη διακήρυξη κατά την κρίση και τη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής η οποία έχει τη δυνατότητα, να επιλέξει ένα, περισσότερα ή όλα ενδεχομένως τα ως άνω κριτήρια επιλογής, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κλπ), με

Αριθμός απόφασης: 929/2021

σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη. Ωστόσο, εφόσον τεθούν στη διακήρυξη, η πλήρωση τους καθίσταται υποχρεωτική. Ειδικότερα, η συμπερίληψή τους αποβλέπει στο να διαπιστώσει η αναθέτουσα αρχή, εάν ο εκάστοτε συμμετέχων στη διαγωνιστική διαδικασία, οικονομικός φορέας, διαθέτει κατά τεκμήριο την ικανότητα να ανταποκριθεί στην εκτέλεση της σύμβασης και συνίσταται στο να θεσπιστούν εύλογες προϋποθέσεις συμμετοχής σε σχέση με την υπό ανάθεση σύμβαση (βλ. ΑΕΠΠ 687/2019).

30. Επειδή λόγοι με τους οποίους ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί, υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβητήσεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του δυνατότητες και να καθορίσει, με βάση δικές του εκτιμήσεις, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 307/2007). Επομένως, το αδύνατο της συμμετοχής ενδιαφερομένου σε διαγωνιστική διαδικασία πρέπει να οφείλεται στην προβαλλόμενη παρανομία της αναθέτουσας αρχής και όχι στην επιχειρηματική του πολιτική.

31. Επειδή, όσον αφορά τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά όρων διακήρυξης, η προσφεύγουσα πρέπει να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από τον όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτήν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό (βλ. ενδεικτικά ΕΑ ΣΤΕ 148/2016 Ολομ., ΕΑ ΣΤΕ 415/2014, Δημήτριος Γ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 756).

32. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, βάσει της λεκτικής διατύπωσης του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016, το έννομο συμφέρον δύναται να θεμελιωθεί και επί τη βάσει της ενδεχόμενης βλάβης, εφόσον, παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση των λόγων που αποδεικνύουν με ενάργεια τον επικείμενο κίνδυνο, χωρίς να απαιτείται για την υποβολή προσφυγής κατά όρων διακήρυξης, να συνιστά ο προσφεύγων συμμετέχοντα στο διαγωνισμό (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 11ης-1-2005, C-26/03, *StadtHalle*, σκέψη 40).

Αριθμός απόφασης: 929/2021

33. Επειδή το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο, και ατομικό /προσωπικό, με την έννοια ότι πρέπει να αφορά τον ενδιαφερόμενο προσωπικά και όχι ένα γενικό κύκλο προσώπων. Όσον αφορά τις κανονιστικές πράξεις «η προϋπόθεση για τη συνδρομή του προσωπικού εννόμου συμφέροντος συντρέχει όταν η προσβαλλόμενη κανονιστική ρύθμιση, θίγει συγκεκριμένες ελευθερίες ή δικαιώματα του αιτούντος, τα οποία κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα και τους νόμους και των οποίων την πραγμάτωση επιδιώκει να αποκαταστήσει ο αιτών με την έκδοση της ακυρωτικής απόφασης» (Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», *ΔιοικΔ*, 2010, τ. 4, σελ. 847).

34. Επειδή, κατά τη θεωρία και νομολογία, το έννομο συμφέρον θα πρέπει να είναι και άμεσο από την άποψη ότι το προβαλλόμενο προσωπικό συμφέρον πρέπει να συνδέεται αιτιωδώς με το πρόσωπο του προσφεύγοντος, χωρίς να παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου, και ενεστώς, δηλαδή να είναι υπαρκτό και όχι μελλοντικό (Π. Δαγτόγλου, *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2014). Πρέπει, επομένως, να υπάρχει συρροή των κάτωθι : α) η προσβαλλόμενη πράξη να έχει προκαλέσει βλάβη, υλική ή ηθική και β) να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλόμενης πράξης και της προβαλλόμενης βλάβης (ΣτΕ 7μ. 1898/2016), ήτοι μια ειδική έννομη σχέση του προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη (Σπ. Βλαχόπουλος, *Όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα*, 1998, σελ 199, Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, 2017, σελ. 745 επ.) άλλως να την υφίσταται υπό συγκεκριμένη ιδιότητα ως υποψηφίου στην οικεία διακήρυξη (ΣτΕ 880/2016 7μ. σκ. 13, 1844/2013 7μ. σκ. 15, 2973/1989), άλλως, ως ενδιαφερομένου μεν να συμμετάσχει σ' αυτήν, αλλά αποκλεισμένου δυνάμει ρήτρας της προκηρύξεως (ΣτΕ 4606/2012, 1982-1985, 1987/2011) και δεν αρκεί το γενικό δημόσιο ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την σύνομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΣτΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992 7μ.). Περαιτέρω, δέον είναι το έννομο συμφέρον να είναι και ενεστώς, ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 1442/97 *ΔΔικ* 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο

Αριθμός απόφασης: 929/2021

κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής (παρ. ενδεικτικά ΣΤΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣΤΕ Ολομ. 280/96 ΔΔικ 1996/844, ΔΤΕ 416/2002λ 2239/2003, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 846-7).

35. Επειδή η βλάβη, ως βασικό στοιχείο της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, πρέπει να προσδιορίζεται ειδικώς (ΣΤΕ 1995/2016). Οφείλει, δηλαδή, ο προσφεύγων να επικαλείται τις δυσμενείς μεταβολές που επέρχονται σε βάρος του από την πράξη προς θεμελίωση του έννομου συμφέροντος για άσκηση προσφυγής (βλ. ΣΤΕ 3905/2004). Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής της έλλειψής του από την αναθέτουσα αρχή ή τον παρεμβαίνοντα, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣΤΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κα). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣΤΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθόσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο τελευταίος (ΣΤΕ 4524/2009, 3900/2006) και μόνο προαποδεικτικώς (ΣΤΕ 1898/2016, 7μελής).

36. Επειδή η προαπόδειξη του εννόμου συμφέροντος δεν καθιστά δυσχερή την πρόσβαση του ενδιαφερόμενου στο δικαστήριο ή εν γένει στην προσήκουσα παροχή έννομης προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος) ούτε δημιουργεί (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017) αντίθεση προς το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (ΣΤΕ 2980/2013). Μόνη, δε, εξαίρεση στην ανωτέρω αναφερθείσα υποχρέωση προαπόδειξης είναι να προκύπτει σαφώς και άνευ ουδεμίας αμφιβολίας από τις ad hoc ειδικές συνθήκες ότι θίγονται τα επαγγελματικά και οικονομικά συμφέροντα του προσφεύγοντος (ΣΤΕ 2521/2004). Το δε έννομο συμφέρον αφορά κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο και από την οποία ο αιτών βάσει ενός ιδιαίτερου δεσμού αντλεί ωφέλεια, η οποία θίγεται από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη (Γλυκερία Π. Σιούτη, *Το έννομο*

Αριθμός απόφασης: 929/2021

συμφέρον στην αίτηση ακύρωσης, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998, σελ. 23).

37. Επειδή σε κάθε περίπτωση οι προβαλλόμενοι από τον προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες αυτές, και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για τον προσφεύγοντα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017).

38. Επειδή ως διδάγματα της κοινής πείρας θεωρούνται γενικές αρχές που συνάγονται επαγωγικά από την καθημερινή παρατήρηση της εμπειρικής πραγματικότητας, τη συμμετοχή στις συναλλαγές και τις γενικές τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις, οι οποίες έχουν γίνει κοινό κτήμα και χρησιμοποιούνται για την εξειδίκευση των αορίστων νομικών εννοιών και για έμμεση απόδειξη κρίσιμων γεγονότων (ΟΛΑΠ 8/2005, ΣΤΕ 414/2006, ΔεΦ Θεσ. 2632/2015).

39. Επειδή με τον πρώτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι παρανόμως επέλεξε η αναθέτουσα αρχή να μην προκηρύξει τη διαδικασία ανάθεσης μιας σύμβασης υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, δίνοντας το δικαίωμα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα αλλά προχώρησε σε τεχνητή κατάτμηση του αντικείμενου της σύμβασης προκειμένου να αποφύγει τον προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο με αποτέλεσμα σε περίπτωση που της κατακυρωθεί ο διαγωνισμός να κληθεί να συνάψει σύμβαση που θα είναι άκυρη.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι ο πρώτος λόγος της υπό εξέταση προσφυγής είναι απαράδεκτος διότι η προσφεύγουσα ούτε προβάλλει ότι εμποδίζεται ούτε εμποδίζεται να συμμετάσχει σε όλους τους προκηρυσσόμενους διαγωνισμούς και ειδικώς στον επίμαχο λόγω κατάτμησης και επομένως ουδεμία βλάβη υφίσταται. Σε κάθε δε περίπτωση, κατά την αναθέτουσα αρχή, ως τεχνητή κατάτμηση νοείται ο τεχνητός επιμερισμός μιας ενιαίας σύμβασης σε μικρότερες συμβάσεις που ανατίθενται με χωριστές διαδικασίες με τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή των διατάξεων του Ν.4412/2016 και ιδίως εκείνων

Αριθμός απόφασης: 929/2021

που μεταφέρουν τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, γεγονός το οποίο δεν συντρέχει εν προκειμένω και απαραδέκτως γίνεται επίκληση της νομοθεσίας περί Ελεγκτικού Συνεδρίου η οποία δεν συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο της συμμετοχής στον εν θέματι διαγωνισμό. Εξάλλου, κατά την αναθέτουσα αρχή η δημοπράτηση των συμβάσεων επιβάλλεται από το προφανές γεγονός ότι πρόκειται για διαφορετικές φοιτητικές εστίες με διαφορετικά τεχνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά.

40. Επειδή, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα υπό σκέψεις 30-37 και κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, το θεσπιζόμενο με τον νόμο σύστημα παροχής δικαστικής προστασίας, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σκοπεί στην προστασία όσων ενδιαφέρονται να τους ανατεθούν οι παραπάνω συμβάσεις, έναντι της βλάβης την οποία υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, παράβαση των κανόνων, οι οποίοι καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο τελευταίος. Κατά συνέπεια, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. κατά την έννοια του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 κατά της Διακήρυξης ή των τροποποιητικών της πράξεων, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την προσφυγή αυτή με έννομο συμφέρον, να επικαλεσθεί, με τρόπο συγκεκριμένο και ειδικό, βλάβη από συγκεκριμένο όρο της Διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτόν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη λυσιτελή συμμετοχή του στον διαγωνισμό, ενώ περαιτέρω, εάν εν συνεχεία λάβει μέρος στον διαγωνισμό, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την αίτηση αυτή με έννομο συμφέρον, η συμμετοχή του στο διαγωνισμό να συνοδεύεται από την διατύπωση επιφυλάξεως ως προς τη νομιμότητα του όρου ή των όρων της διακήρυξης από τους οποίους βλάπτεται. (ΣΤΕ (Ασφ) 9/2015, ΔΕΦΑΘ (Αναστ.) 44/2015, ΔΕΦΑΘ 4 (Ασφ) 561 /2013, ΣΤΕ(Ασφ) 314/2013, ΣΤΕ (Ασφ) 472/2012, ΣΤΕ (Ασφ) 718/2012, ΣΤΕ (Ασφ) 714/2012, ΣΤΕ 890/2009, ΣΤΕ 1415/2008 Ολομ., 881/2008, Ε.Α. 131/2003 κ.ά.). Επομένως, βασίμως

Αριθμός απόφασης: 929/2021

υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή ότι η προσφεύγουσα προσβάλλει απαραδέκτως την επίμαχη Διακήρυξη για τον λόγο ότι παρανόμως συνιστά διαφορετική διαγωνιστική διαδικασία και ότι έπρεπε να προκηρυχθεί ως μία σύμβαση με διακριτά τμήματα, δοθέντος ότι δεν επικαλείται ότι εμποδίζεται να συμμετάσχει στην εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία ούτε ότι καθίσταται δυσχερής η συμμετοχή του για τον λόγο αυτό εξειδικεύοντας τη βλάβη του. Αντίθετα, ο ισχυρισμός ότι εάν του κατακυρωθεί η σύμβαση θα κληθεί να συνάψει σύμβαση που είναι άκυρη δεν θεμελιώνει άμεσο και ενεστώως έννομο συμφέρον αλλά αφορά σε μελλοντική και υποθετική βλάβη που τελεί υπό την αίρεση ότι η εν λόγω σύμβαση θα κριθεί ως άκυρη λόγω μη διενέργειας προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο εφόσον θεωρηθεί ως παράνομη κατάτμηση η εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία, που ουδόλως συνδέεται με τη δυνατότητα της λυσιτελούς συμμετοχής του στον εν θέματι διαγωνισμό. Επομένως, ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος ελλείψει εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας.

41. Επειδή με τον δεύτερο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά του άρθρου 2.2.6. της Διακήρυξης σύμφωνα με το οποίο ως κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να έχουν εκτελέσει αντίστοιχα έργα τουλάχιστον ύψους 100% του προϋπολογισμού της υπό ανάθεση σύμβασης καθώς και την παρ. Β4 του άρθρου 2.2.9.2 που προβλέπει ως αποδεικτικό μέσο της τεχνικής ικανότητας την προσκόμιση πίνακα με παρόμοιες συμβάσεις, απαίτηση η οποία σε συνδυασμό με τη διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής ότι ως παρόμοια έργα νοούνται οι συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών σε κτίρια φοιτητικών εστίων που παρουσιάζουν ιδιαίτερες απαιτήσεις, δυσκολίες και προκλήσεις, δημιουργεί δυσμενή διάκριση εις βάρος των οικονομικών φορέων που έχουν την απαιτούμενη τεχνική εμπειρία για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης, όπως η ίδια, ωστόσο, δεν αφορά σε φοιτητικές εστίες με αποτέλεσμα να μην δύναται να υποβάλει παραδεκτή προσφορά στον διαγωνισμό.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι, εν προκειμένω, η ως άνω απαίτηση είναι απολύτως νόμιμη, εύλογη και ουδόλως δυασανάλογη και συνδέεται άμεσα με το τεχνικό αντικείμενο της σύμβασης και

Αριθμός απόφασης: 929/2021

ότι απαραδέκτως η προσφεύγουσα και χωρίς να εξειδικεύει τη βλάβη της προβάλλει αιτιάσεις κατά της ως άνω απαίτησης καθώς και ότι το γεγονός ότι η ίδια δεν συγκεντρώνει την απαραίτητη εμπειρία δεν καθιστά τον επίμαχο όρο παράνομο. Εξάλλου, κατά την αναθέτουσα αρχή οι υπό δημοπράτηση υπηρεσίες σε φοιτητικές εστίες με συνεχή παρουσία φοιτητών και προσωπικού δεν είναι ταυτόσημες ούτε συγκρίσιμες με αυτές που παρέχονται σε εταιρείες ή σε νοσοκομεία ως ανακριβώς ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, καθώς δεν έχουν χαρακτηριστικά κατοικίας ούτε μαγειρεία ούτε εστιατόρια ενώ οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί είναι αόριστοι καθώς η προσφεύγουσα επιχειρεί να διαμορφώσει τις απαιτήσεις του διαγωνισμού σύμφωνα με τα δικά της προσόντα.

42. Επειδή, εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή στις 26-02-2021 απάντησε σε διευκρινιστικό ερώτημα έτερου οικονομικού φορέα ότι στην παρ. Β4 του άρθρου 2.2.9.2 για την απόδειξη του οικείου κριτηρίου του άρθρου 2.2.6 της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας ως παρόμοιες συμβάσεις νοούνται οι συμβάσεις σε έργα συντήρησης φοιτητικών εστιών, ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Δοθέντος ότι η πράξη με την οποία παρέχονται διευκρινήσεις όρων του διαγωνισμού, χωρίς τροποποίηση αυτών, εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακήρυξης στους οποίους αναφέρεται, δεσμεύοντας τους ενδιαφερόμενους να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό και η εν λόγω διευκρίνιση που έχει αναρτηθεί στην κεντρική σελίδα του διαγωνισμού ώστε να λάβουν γνώση όλοι οι ενδιαφερόμενοι (ΣτΕ 2418/2017, Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 340. Δ. Ράικος, Ε. Βλάχου, Ε. Σαββίδη *Δημόσιες Συμβάσεις, Ερμηνεία κατ' άρθρο*, Εκδόσεις Σάκκουλας 2018, σελ. 629), θεωρείται ως συμπροσβαλλόμενη με τους επίμαχους όρους της Διακήρυξης.

43. Επειδή, εν προκειμένω, σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, αντικείμενο της σύμβασης αποτελεί η καλή λειτουργία, ο έλεγχος, η συνήθης συντήρηση και οι συνήθεις επισκευές των ηλεκτρομηχανολογικών και οικοδομικών εγκαταστάσεων κτιρίων φοιτητικών εστιών και ιδίως των εγκαταστάσεων ψύξης και θέρμανσης, κρύου και ζεστού νερού χρήσεως, αποχέτευσης μέχρι του κεντρικού δικτύου της ..., ασθενών ρευμάτων, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις φωτισμού, κίνησης και υποσταθμών, εγκατάσταση

Αριθμός απόφασης: 929/2021

πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης (μόνιμες εγκαταστάσεις και κινητά μέσα), εγκαταστάσεις και Μηχανήματα Μαγειρείου και εγκαταστάσεις - μηχανήματα Ψυκτικών θαλάμων, Λεβητοστασίων- Μηχανοστασίων, σιδηροκατασκευές, αλουμινοκατασκευές, ξυλουργικές κατασκευές/εγκαταστάσεις, χρωματισμοί, επισκευή-συντήρηση υγραμονώσεων δωματίων, επισκευές επιστρώσεων τοίχων και δαπέδων κάθε υλικού επίστρωσης και γενικές επισκευές-αποκατάσταση και συντήρηση των οικοδομικών στοιχείων, συντήρηση περιβάλλοντος χώρου, κοπή χόρτων, παρτέρια, περιποίηση θάμνων, καθαρισμός, κλάδεμα κ.λ.π., επισκευή και αντικατάσταση κλειδαριών παντός τύπου, τακτικές συντηρήσεις, αντικαταστάσεις ανταλλακτικών και αποκατάσταση βλαβών, εκτέλεση οποιοσδήποτε οικοδομικής μικρο-εργασίας. Επομένως, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο της σύμβασης δεν διαφοροποιείται ουσιωδώς ως προς τα λειτουργικά και τεχνικά χαρακτηριστικά του από τις υπηρεσίες που παρέχονται σε εγκαταστάσεις παρόμοιου μεγέθους κτιρίων ως εν προκειμένω η φοιτητική εστία. Σχετικά δε με τη συνεχή παρουσία φοιτητών και προσωπικού ή τα χαρακτηριστικά κατοικίας, την ύπαρξη μαγειρείων ή εστιατορίων καθώς και τις απαιτήσεις ως προς τον περιβάλλοντα χώρο, ουδόλως προκύπτει ότι δεν θα εδύνατο να τις καλύψει η εμπειρία οικονομικών φορέων σε κτίρια μεγάλων νοσοκομείων, όπως η εμπειρία της προσφεύγουσας στο ...ή το ΓΝ ..., δοθέντος ότι τα νοσοκομεία ανήκουν σε μια κατηγορία κτιρίων που απαιτούν έργα συντήρησης αντίστοιχης κλίμακας, με παρόμοιες αν όχι περαιτέρω απαιτήσεις και λόγω της συνεχούς παρουσίας μεγάλου αριθμού ατόμων καθώς και λόγω της διαφύλαξης του πολύτιμου αγαθού της υγείας. Επομένως, η απαίτηση για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των οικονομικών φορέων για τη διασφάλιση της προσήκουσας εκτέλεσης της υπό ανάθεση σύμβασης της εκτέλεσης έργων αποκλειστικά σε κτίρια φοιτητικών εστιών περιορίζει αναίτιολόγητα και υπέρμετρα τον κύκλο των προσώπων που δύνανται να συμμετάσχουν στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία και, σε κάθε περίπτωση, καθιστά αδύνατη τη συμμετοχή οικονομικών φορέων που διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική ικανότητα να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της παρούσας διαγωνιστικής διαδικασίας.

Αριθμός απόφασης: 929/2021

Επομένως, ο δεύτερος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

44. Επειδή με τον τρίτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απαίτηση του άρθρου 2.2.7 για πιστοποιητικά με θεματικό πεδίο που να περιλαμβάνει τη συντήρηση ανελκυστήρων περιορίζει τον κύκλο των προσώπων που μπορούν να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό χωρίς η συντήρηση των ανελκυστήρων να αποτελεί αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι η επέμβαση σε ηλεκτρολογικούς πίνακες των ανελκυστήρων περιλαμβάνεται στο αντικείμενο της σύμβασης και ότι λόγω της εμπειρίας της από παρελθούσες συμβάσεις, το θεωρεί απαραίτητο.

45. Επειδή στον όρο 2.2.7 της προσβαλλόμενης διακήρυξης τίθεται ως κριτήριο επιλογής οι διαγωνιζόμενοι να συμμορφώνονται, επί ποινή αποκλεισμού με τα πρότυπα ISO 9001, ISO 14001 και OHSAS 18001 ή αντίστοιχο ISO 45001:2018 στο θεματικό πεδίο, μεταξύ άλλων, της συντήρησης ανελκυστήρων. Σύμφωνα δε με τους όρους 2.2.9.1 και 2.2.9.2.B5 της διακήρυξης, η πλήρωση του κριτηρίου του όρου 2.2.7 της διακήρυξης αφενός μεν προαποδεικνύεται κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών δια της απάντησης του διαγωνιζόμενου στο σχετικό ερώτημα του ΕΕΕΣ αφετέρου αποδεικνύεται από τον προσωρινό ανάδοχο μέσω της υποβολής ως δικαιολογητικών κατακύρωσης των σχετικών πιστοποιητικών. Σημειωτέον ότι, όπως ρητώς προκύπτει από τον όρο 2.2.8 της διακήρυξης αποκλείεται η στήριξη σε τρίτο φορέα ως προς την πλήρωση του κριτηρίου του όρου 2.2.7 της διακήρυξης, ούτε εξάλλου οικονομικός φορέας ως μέλος ένωσης δύναται να στηριχθεί στις ικανότητες έτερου μέλους της ένωσης προκειμένου να καλύψει τις απαιτήσεις του επίμαχου κριτηρίου. Επομένως, βάσει των προεκτεθέντων, η προσβαλλόμενη διακήρυξη απαιτεί όπως οικονομικός φορέας διαθέτει ο ίδιος, επί ποινή αποκλεισμού, το σύνολο των αναφερόμενων στον όρο 2.2.7 πιστοποιητικών και στο θεματικό πεδίο της συντήρησης ανελκυστήρων. Σε περίπτωση δε είτε μη υποβολής των απαιτούμενων κατά τους όρους 2.2.7 και 2.2.9.2B5 της διακήρυξης πιστοποιητικών είτε μη απόδειξης της κάλυψης του κριτηρίου επιλογής του

Αριθμός απόφασης: 929/2021

όρου 2.2.7 της διακήρυξης συντρέχει λόγος αποκλεισμού της προσφοράς, ως προβλέπεται στους όρους 2.4.6 και 3.2 της διακήρυξης.

46. Επειδή, στο όρο 1.3 της διακήρυξης αναφέρεται ως αντικείμενο του διαγωνισμού η παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης τεχνικού προσωπικού των κτιριακών εγκαταστάσεων της φοιτητικής εστίας όπως αναλυτικά περιγράφονται στο Παράρτημα I της διακήρυξης. Ειδικότερα, σύμφωνα με το Παράρτημα I της διακήρυξης, οι υπό ανάθεση υπηρεσίες περιλαμβάνουν την καλή λειτουργία, τον έλεγχο, τη συνήθη συντήρηση και τις συνήθεις επισκευές των ηλεκτρομηχανολογικών και οικοδομικών εγκαταστάσεων στα συγκροτήματα φοιτητικής εστίας της αναθέτουσας αρχής σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Απαριθμούνται δε οι δεκαπέντε κατηγορίες εγκαταστάσεων την επίβλεψη, επισκευή και συντήρηση των οποίων θα αναλάβει ο ανάδοχος. Περαιτέρω, παρατίθενται πίνακες με τα υλικά και ανταλλακτικά που υποχρεούται ο ανάδοχος να προμηθεύει και εγκαθιστά. Πέραν τούτων στη Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων του Παραρτήματος II της διακήρυξης περιγράφονται αναλυτικώς τα κτίρια στα οποία ο ανάδοχος θα παρέχει τις υπηρεσίες του και καθορίζονται σαφείς απαιτήσεις ως προς τα προσόντα, την εμπειρία και το ωράριο το προσωπικού που θα απασχολήσει ο ανάδοχος. Ωστόσο, εκ της παρατιθέμενης στα Παραρτήματα I και II της διακήρυξης ανάλυσης του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης απουσιάζει οιαδήποτε ρητή μνεία περί υποχρέωσης του αναδόχου να παρέχει υπηρεσίες συντήρησης των ανελκυστήρων. Συγκεκριμένα, οι ανελκυστήρες δεν περιλαμβάνονται στις απαριθμούμενες κατηγορίες εγκαταστάσεων που θα αναλάβει ο ανάδοχος, ούτε αναφέρονται στην περιγραφή των κτιρίων. Επίσης, στους πίνακες των υπό προμήθεια υλικών και ανταλλακτικών δεν αναφέρεται ή προκύπτει τυχόν χρήση τους ως προς τη συντήρηση των ανελκυστήρων. Αορίστως δε και αναποδείκτως η αναθέτουσα αρχή προβάλλει στις απόψεις της ότι η επέμβαση στους ηλεκτρολογικούς πίνακες των ανελκυστήρων περιλαμβάνεται στο τεχνικό αντικείμενο της διακήρυξης, καθώς δεν αναφέρει επί της βάσει ποίας πρόβλεψης των Παραρτημάτων I και II της διακήρυξης αποδεικνύεται η εν λόγω παραδοχή. Ούτε εξάλλου η γενική και αόριστη αναφορά στο Παράρτημα II της διακήρυξης ότι ο ανάδοχος θα παρέχει υπηρεσίες συντήρησης των πάσης φύσεως ηλεκτρομηχανολογικών και οικοδομικών εγκαταστάσεων δύναται να συνεπάγεται ρητή υποχρέωση

Αριθμός απόφασης: 929/2021

του αναδόχου να αναλάβει και τη συντήρηση των ανελκυστήρων, καθώς τούτο καταρχήν αντίκειται στο ίδιο το γράμμα της της διακήρυξης σύμφωνα με το οποίο οι παρεχόμενες υπηρεσίες αφορούν συγκεκριμένες εγκαταστάσεις, κτίρια, υλικά και ανταλλακτικά. Επιπροσθέτως, ως βασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, οι εργασίες συντήρησης ανελκυστήρων απαιτούν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ειδική άδεια και εξειδικευμένο προσωπικό. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Φ.Α/9.2/ΟΙΚ. 28425 (ΦΕΚ Β΄ 2604/2008) «Συμπλήρωση διατάξεων για την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση & ασφάλεια των ανελκυστήρων» η επέμβαση σε ανελκυστήρα για συντήρηση γίνεται αποκλειστικά και μόνο από συνεργείο συντήρησης ανελκυστήρων, το οποίο πρέπει να έχει την απαιτούμενη άδεια από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και να διαθέτει τα κατάλληλα όργανα, μέσα και προσωπικό (άρθρο 5 παρ.1). Επίσης, το εν λόγω συνεργείο πρέπει να αποτελείται κατ' ελάχιστον από έναν ηλεκτροτεχνίτη Δ' ειδικότητας και έναν βοηθό ηλεκτροτεχνίτη Δ' ειδικότητας (άρθρο 5 παρ.3). Θα πρέπει δε να επισημανθεί ότι η επέμβαση σε βλάβη του ανελκυστήρα από οποιονδήποτε άλλο πλην του αδειοδοτημένου συνεργείου, απαγορεύεται αυστηρά από το νόμο και σε περίπτωση ελέγχου ή ατυχήματος που τυχόν συμβεί έπειτα από επέμβαση τρίτου σε ανελκυστήρα, επιβάλλονται οικονομικές και επαγγελματικές κυρώσεις τόσο στον επεμβαίνοντα όσο και στον ιδιοκτήτη/διαχειριστή του ανελκυστήρα (άρθρο 13). Εντούτοις, ουδόλως στη διακήρυξη τίθεται απαίτηση ο ανάδοχος να διαθέτει είτε άδεια συνεργείου ανελκυστήρων είτε προσωπικό αποτελούμενο υποχρεωτικώς και από έναν ηλεκτροτεχνίτη Δ' ειδικότητας και έναν βοηθό ηλεκτροτεχνίτη Δ' ειδικότητας και άρα τυχόν επέμβαση από τον ανάδοχο σε ανελκυστήρα δεν δύναται νομίμως στο πλαίσιο της υπό ανάθεση σύμβασης να πραγματοποιηθεί καθώς θα αντίκειται στην ισχύουσα νομοθεσία. Επομένως, βάσει των ανωτέρω, δοθέντος ότι στο αντικείμενο του διαγωνισμού δεν περιλαμβάνεται η συντήρηση των ανελκυστήρων, το προβλεπόμενο στον όρο 2.2.7 της διακήρυξης κριτήριο επιλογής σύμφωνα με το οποίο απαιτείται η συμμόρφωση του διαγωνιζόμενου με τα πρότυπα ISO 9001, ISO 14001 και OHSAS 18001 ή ISO 45001:2018 στο θεματικό πεδίο της συντήρησης ανελκυστήρων δεν είναι συναφές με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης ούτε ανάλογο με το σκοπό της. Αλυσιτελώς η αναθέτουσα αρχή

Αριθμός απόφασης: 929/2021

ισχυρίζεται ότι η συγκεκριμένη απαίτηση συμπεριλήφθηκε λόγω αδυναμία των προηγούμενων αναδοχών στη συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς το επίμαχο κριτήριο, εξεταζόμενο με βάση το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης δεν είναι πρόσφορο να οδηγήσει σε διακρίβωση της ικανότητας των υποψηφίων προς εκτέλεσή της. Συνεπώς, ο τρίτος λόγος της προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

47. Επειδή στον τέταρτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι είναι μη νόμιμος ο όρος που προβλέπει την απαλλαγή τρίτων φορέων από την υποχρέωση υποβολής χωριστού ΕΕΕΣ καθώς ευνοεί εκείνους τους υποψήφιους που θα συνεργαστούν με τρίτους που στο πρόσωπό τους συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού σε βάρος της στο πρόσωπο της οποίας δεν συντρέχει τέτοιος λόγος.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι ο όρος αυτός εφαρμόζεται σε όλους τους διαγωνιζόμενους συμπεριλαμβανομένης και της προσφεύγουσας και αποσκοπεί στην απαλλαγή από γραφειοκρατικά εμπόδια ενώ ουδόλως εμποδίζει τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στον διαγωνισμό με αποτέλεσμα να προβάλλεται άνευ εννόμου συμφέροντος.

48. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή ότι η πρόβλεψη του άρθρου 2.2.9.2 Β4 σύμφωνα με την οποία μέλη της ομάδας έργου που συνδέονται με τον οικονομικό φορέα με σχέση άλλη από εξαρτημένη εργασία δεν απαιτείται να υποβάλουν ιδιαίτερο ΕΕΕΣ, δεν καθιστά αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία. Ως εκ τούτου, ο προσβαλλόμενος όρος, ο οποίος, ως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή ισχύει για όλους τους διαγωνιζόμενους και, άρα, και για την προσφεύγουσα, ουδόλως την εμποδίζει να συμμετέχει λυσιτελώς στον διαγωνισμό και προβάλλεται απαραδέκτως. Τούτο δε ανεξαρτήτως σοβαρότητας της πλημμέλειας και της προβαλλόμενης παρανομίας του όρου της Διακήρυξης που δεν μπορούν, όσο σοβαρές και εάν είναι, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για την προσφεύγουσα δοθέντος ότι η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο και όχι στο παραδεκτό των ισχυρισμών της. Επομένως, ο τέταρτος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος ελλείψει εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας.

Αριθμός απόφασης: 929/2021

49. Επειδή στον πέμπτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το κριτήριο βαθμολόγησης των προσφορών με συντελεστή βαρύτητας 70% στην τεχνική προσφορά και 30% στην οικονομική προσφορά δεν αιτιολογείται από τη φύση και τις ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης καθώς δεν αφορά σε ειδικές εγκαταστάσεις με υψηλές απαιτήσεις και ιδιαίτερη πολυπλοκότητα με αποτέλεσμα να ευνοεί υπέρμετρα όσους βαθμολογηθούν στην τεχνική τους προσφορά άνω του 100 με υποκειμενικά κριτήρια ή δυσχερώς επαληθεύσιμα και για τον λόγο αυτό είναι μη νόμιμο.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι εφόσον τα κριτήρια αυτά εφαρμόζονται κατά τρόπο ενιαίο για την αξιολόγηση των προσφορών όλων των διαγωνιζομένων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν θεσπιστεί εις βάρος της προσφεύγουσας και ότι καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή την υποβολή της προσφοράς της.

50. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή ότι η προσφεύγουσα δεν θεμελιώνει το ειδικό έννομο συμφέρον που απαιτείται για την παραδεκτή προσβολή του επίμαχου όρου της Διακήρυξης καθώς ο τρόπος βαθμολόγησης των προσφορών είναι ενιαίος και δεν την εμποδίζει να συμμετάσχει λυσιτελώς στον διαγωνισμό υποβάλλοντας παραδεκτή προσφορά. Εν τοις πράγμασι, η προσφεύγουσα κρίνει τη σκοπιμότητα της επιλογής των εν λόγω κριτηρίων και του συντελεστή βαρύτητάς τους από την αναθέτουσα αρχή χωρίς παράλληλα να εξειδικεύει τη βλάβη της. Επομένως, ο πέμπτος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος ελλείψει εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας.

51. Επειδή τέλος, ενόψει των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της Διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφορών ή τα κριτήρια υπολογισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, όπως στην υπό κρίση Διακήρυξη, πρέπει να ακυρωθεί η Διακήρυξη στο σύνολό της (βλ. ΣΤΕ 1135/2010, ΣΤΕ ΕΑ 1089/2009, ΣΤΕ 2951-52/2004, ΔΕΕ, Απόφαση της 4.12.2003, Υπόθεση C-448/2001, *ENVAG Wienstrom GmbH κ.λ.π.*, σκέψεις 92-95) ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε οικονομικούς φορείς που δεν είχαν επιδείξει ενδιαφέρον

Αριθμός απόφασης: 929/2021

εξαιτίας της αρχικής της μορφής, να υποβάλουν προσφορές κατόπιν της τροποποίησής της. Συνεπώς, σύμφωνα με τα ως άνω προεκτεθέντα, η εν θέματι Διακήρυξη πρέπει να ακυρωθεί στο σύνολό της.

52. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

53. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

54. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στη προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει εν συνόλω την υπ' αριθμ. ...Διακήρυξη.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του παρα... ποσού τεσσάρων χιλιάδων εννιακοσίων ενενήντα ευρώ και τριάντα πέντε λεπτών (4.990,35 €).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 29 Απριλίου 2021 και εκδόθηκε στις 19 Μαΐου 2021 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος
ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ

Ο Γραμματέας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ